

Број: 01-02-4-473-2/24
Датум: 10.7. 2024.

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 10-07-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	04-1	1345	24

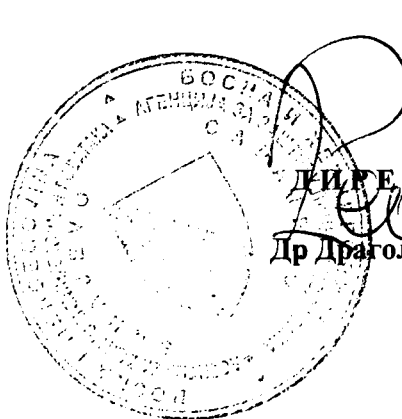
Предмет: Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2023. годину, доставља се,

У складу са чланом 40. став (1) тачка ц) Закона о заштити личних података у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број: 49/06, 76/11 и 89/11) достављамо вам Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2023. годину.

Извјештај достављамо на службеним језицима и писмима у штампаној, као и у електронској верзији.

- Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2023. годину, као у тексту
- CD

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Др Драгољуб Рељић

Доставити:

- Наслову
- У спис

Broj: 01-02-4-473-1/24

Datum: 12.06. 2024.

IZVJEŠTAJ O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juni 2024. godine

I. U V O D

1.1 Opšte napomene

Na osnovu člana 40. stav (1) tačka c) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06, 76/11 i 89/11) (u daljem tekstu: Zakon) Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), podnosi Izvještaj o zaštiti ličnih podataka za 2023. godinu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Ovo je šesnaesti Izvještaj koji Agencija podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Zaštita ličnih podataka, u smislu zaštite privatnosti, jedna je od osnovnih vrijednosti svakog demokratskog društva i aspekt ljudskih prava kojem se poklanja velika pažnja, a ima za cilj zaštitu privatnog života u pogledu obrade ličnih podataka.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, u članu 8. Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, glasi:

1. Svako lice ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne miješa u vršenje ovog prava, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

Svako lice na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na državljanstvo ili prebivalište ima pravo na zaštitu ličnih podataka, koji se na njih odnose.

Pitanja zaštite privatnosti prisutna su u svakom aspektu života pojedinca posebno jer savremeni uslovi života omogućavaju dostupnost velikom broju podataka. Svjesni smo da živimo u svijetu koji se zasniva na podacima i svjedoci smo velikih promjena koje je prouzrokovala globalizacija i tehnološki napredak, naročito u informatičkom i digitalnom svijetu. U procesu globalizacije, informacije ne poznaju granice, pa je teško osigurati balans između privatnosti i sigurnosti, podržavajući i pristup informacijama i zaštitu ličnih podataka.

1.2 Međunarodni pravni izvori

Međunarodni pravni propisi iz oblasti zaštite ličnih podataka postoje na nivou Vijeća Evrope i Evropske unije, gdje je nakon više od četiri godine rada završena reforma zakonodavstva.

Reforma zaštite podataka na nivou Vijeća Evrope uključuje modernizovanu Konvenciju 108 Vijeća Evrope, čija je modernizacija završena kao produkt dugogodišnjeg rada. Naime, Konvencija o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS 108) je izmijenjena, dopunjena, te modernizirana na način da je usvojen Protokol o izmjenama i dopunama Konvencije o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS 223), poznat i pod nazivom Konvencija 108+, koji je otvoren za potpisivanje 10. oktobra 2018.

Na nivou Evropske unije donesena su dva propisa 2016. godine koji se primjenjuju od 2018. godine. Evropski parlament i Vijeće Evropske unije donijeli su Uredbu (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, te o stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ (U daljem tekstu: Opšta uredba o zaštiti podataka). Opšta

uredba o zaštiti podataka (*GDPR*) stupila je na snagu 25.5.2016, s tim da su njene odredbe počele direktno da se primjenjuju u svim državama članicama EU dvije godine nakon toga 25.5.2018.

Isto tako, Evropski parlament i Vijeće Evropske unije donijeli su Direktivu (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinca u vezi sa obradom ličnih podataka od strane nadležnih organa u svrhe sprječavanja, istraga, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i slobodnom kretanju takvih podataka, o stavljanju van snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (U daljem tekstu: Policijska direktiva). Policijska direktiva stupila je na snagu 06.05.2016, a države članice trebalo je da do 06.05.2018. donesu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja sa istom. Dakle, države članice su imale dvije godine da preuzmu odredbe Policijske direktive u svoje državno zakonodavstvo.

U međunarodne pravne propise, u ovom kontekstu, kao dio „evropskog prava“, spadaju i presude Evropskog suda pravde i Evropskog suda za ljudska prava.

1.3 Domaći pravni propisi

Zakonodavni okvir koji se odnosi na zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini obuhvata Ustav Bosne i Hercegovine¹, usvojene međunarodne dokumente i domaće propise.

Ustav BiH garantuje zaštitu svih ljudskih prava i osnovnih sloboda predviđenih Evropskom Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, te samim tim prava na privatni i porodični život, dom i prepisku: „Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno se primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Bosna i Hercegovina je ratifikovala Konvenciju Vijeća Evrope za zaštitu lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS br. 108) (u daljem tekstu: Konvencija 108), koja je od ključnog značaja za osiguranje prava na privatnost. Konvencija 108 garantuje pravo na privatnost, pa time i zaštitu ličnih podataka svakog fizičkog lica.

Slijedom Ustava BiH i navedene međunarodne Konvencije 108, Bosna i Hercegovina je donijela Zakon. Trenutno, ovaj Zakon odražava odredbe Direktive 95/46 *EC* Evropskog parlamenta i Vijeća od 24.10.1995. o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, koja je donošenjem Opšte uredbe o zaštiti podataka stavljena van snage.

Bosna i Hercegovina je ratifikovala Protokol o izmjeni i dopuni konvencije 108+.

U Bosni i Hercegovini postoje četiri krivična zakona i svaki od tih zakona propisuje krivično djelo „nedozvoljeno korištenje ličnih podataka.“

Sudska zaštita ličnih podataka osigurana je i kroz parnični postupak za naknadu štete po Zakonu o obaveznim odnosima.

Jedan od osnovnih principa upravnog postupka „zaštita prava građana i zaštita javnog interesa“ garantuje zaštitu prava stranaka u postupku, pa i zakonitu obradu ličnih podataka.

¹ Kako bi se izbjeglo opterećenje teksta i postiglo njegovo lakše praćenje, u daljem tekstu Izvještaja biće korišćene skraćenice BiH, FBiH i RS uz pravni akt ili instituciju koji u svom nazivu sadrže riječi Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska

1.4 Obaveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa evropskim standardima

Bosna i Hercegovina nije uskladila svoje zakonodavstvo iz oblasti zaštite ličnih podataka sa novousvojenim evropskim standardima.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine preuzeta je obaveza usklađivanja zakonodavstva, koje se odnosi na zaštitu ličnih podataka, s pravom Zajednice i drugim evropskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti. Ovim Sporazumom, u članu 79., Bosna i Hercegovina se obavezala da će uspostaviti nezavisni nadzorni organ sa dovoljno finansijskih i ljudskih potencijala, s ciljem provođenja nacionalnog zakonodavstva o zaštiti ličnih podataka.

Bosna i Hercegovina je u julu 2020. godine potpisala Protokol o izmjeni i dopuni Konvencije 108+ i isti je ratifikovala 2022. godine. Konvencija 108+ u članu 6. propisuje: „Svaka strana preduzima neophodne mjere u svom zakonodavstvu kako bi provela odredbe ove Konvencije i osigurala njihovu djelotvornu primjenu“.

Aktivnosti na usklađivanju zakonodavstva

Vijeće ministara BiH je, na sjednici održanoj 27.11.2023. donijelo Odluku o formiranju Interresorne radne grupe za izradu Nacrta zakona o zaštiti ličnih podataka, sa zadatkom da izradi Nacrt zakona koji će biti usklađen sa propisima Evropske Unije i Vijeća Evrope, a u skladu sa članom 79. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U Radnu grupu su imenovani članovi iz Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstva pravde BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH i Agencije. U ovom izvještajnom periodu nije održan nijedan sastanak radne grupe.

Podsjećamo da je ovo je druga radna grupa koju je Vijeće ministara BiH imenovalo za izradu Zakona o zaštiti ličnih podataka usklađenog sa evropskim standardima. O radu prethodne Radne grupe i aktivnostima Agencije detaljno je opisano u Izvještaju o zaštiti ličnih podataka za 2018. godine.

U mišljenju Evropske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u Evropskoj uniji u izvještaju za 2021 godinu, u Poglavlju 23: Pravosuđe i osnovna prava, navedeno je sljedeće:

„Nije postignut napredak u usklađivanju zakonodavstva s *acquis-em* EU o zaštiti podataka, uključujući Opštu uredbu o zaštiti podataka. Protokol 223 uz Konvenciju Vijeće Evrope o automatskoj obradi ličnih podataka ratificiran je u avgustu 2022. Nisu preduzeti nikakvi koraci za povećanje nezavisnosti i ljudskih i finansijskih resursa Agencije za zaštitu ličnih podataka. Agencija treba da uspostavi bolju ravnotežu između zaštite privatnosti i opšteg javnog interesa, posebno slobode medija, izbornog integriteta i borbe protiv korupcije. Izuzeci se koriste od strane javnih institucija kako ne bi otkrili dokumente. Agencija je u 2022. godini vodila 95 postupaka po službenoj dužnosti (84 u 2021. godini). Zaprimila je 206 žalbi, izvršila 75 inspekcijskih nadzora i izdala 14 prekršajnih naloga (183, 79 i 9 u 2021. godini). U toku 2022. bilo je 15 upravnih postupaka protiv rješenja Agencije pred Sudom Bosne i Hercegovine (19 u 2021. godini). Dok Parlamentarna skupština mora konsultovati Agenciju o zakonskim prijedlozima, druge zakonodavne skupštine to još uvijek nisu obavezne.“

II. AKTUELNOSTI

2.1 Pregovori sa Eurojust-om

Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku broj: 01-50-1-1907-19/23 od 21.06.2023. o pokretanju postupka za vođenje pregovora radi zaključivanja ugovora između Evropske unije i Bosne i Hercegovine o pravnoj saradnji o krivičnim stvarima između Agencije Evropske unije za saradnju u krivičnom pravosuđu (*Eurojust*) i nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

Usljedilo je imenovanje radne grupe koju su činili predstavnici Ministarstva pravde BiH, Ministarstva spoljnih poslova BiH, Tužilaštva BiH, Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH, Agencije i Ministarstva pravde Federacije BiH i Ministarstva pravde Republike Srpske. Radna grupa je počela sa radom u avgustu i do kraja izvještajnog perioda provedene su aktivnosti na ponuđenom Nacrtu ugovora. Održana su i dva sastanka putem video linka sa Delegacijom Evropske komisije za pregovore, 25. oktobra i 13. decembra.

Agencija je dala značajan doprinos utvrđivanju Nacrta ugovora budući da se većina ugovornih odredbi odnosi na zaštitu ličnih podataka.

2.2 Obaveze javne vlasti prilikom usvajanja novih zakonskih rješenja do donošenja novog Zakona o zaštiti ličnih podataka

Budući da u ovom izvještajnom periodu nije usvojen novi Zakon, u nastavku izlaganja, ćemo ponoviti dijelove Izvještaja o zaštiti ličnih podataka za 2019. i 2020. godinu, koji se odnose na ovo pitanje. Ovdje ćemo dati akcenat na angažman javne vlasti u preuzimanju evropskih standarda u cilju bolje zaštite ličnih podataka u Bosni i Hercegovini. I pored činjenice da nije usvojen novi zakon o zaštiti ličnih podataka to ne predstavlja prepreku aktivnijeg učešća kako zakonodavne tako i izvršne vlasti, na svim nivoima, po ovom pitanju. Ovdje prije svega mislimo na valjan pravni osnov za zakonitu obradu ličnih podataka, u raznim sektorima, kada je obrada nužna radi poštovanja pravne obaveze kontrolora i kada je obrada nužna za izvršavanje zadataka od javnog interesa ili pri izvršavanju službenih ovlaštenja kontrolora.

Prelazni period od usvajanja do primjene Opšte uredbe i Policijske direktive, bio je dvije godine, od 2016 – 2018 godine. Države članice, ali ne samo one, predano i ubrzano su radile i rade na analizi postojećih zakonskih rješenja, te izmjenama, dopunama ili usvajanju sasvim novih zakona. Od izuzetnog značaja za zaštitu ličnih podataka je usvajanje zakonskih rješenja koja imaju potreban kvalitet. Agencija, naravno, ima značajno mjesto u tome kroz davanje mišljenja na prijedloge zakona kojima se propisuje obrada ličnih podataka. Međutim, problem sa kojim se Agencija susreće sličan je problemu koji ima sa zahtjevima kontrolora za davanje mišljenja – koji ne znaju ni pravni osnov ni svrhu obrade ličnih podataka koju sami vrše. Agencija nije ta koja treba, ni u jednom ni u drugom slučaju, nuditi rješenja za konkretne situacije. To nije misija Agencije, i ne smije joj se nametati. Zbog toga je značajno da predlagači zakona prepoznaju svoju ulogu i odgovornost kod kreiranja određenih zakonskih rješenja. Predlagač zakona, obično je to nadležno ministarstvo, ako se zakonom reguliše obrada podataka, trebalo bi da izvrši kvalitetnu procjenu uticaja na zaštitu ličnih podataka i da se to jasno istakne u obrazloženju zakonskih rješenja. Na osnovu tako dobijenih informacija Agencija bi mogla dati kvalitetno mišljenje i time primjeren doprinos da zakon bude kvalitetan i funkcionalan. Pukim i proizvoljnim propisivanjem obrade ličnih podataka prave se ogromni problemi kako subjektima koji provode te zakone, tako i subjektima na koje se ti zakoni odnose, odnosno licima čija se prava ograničavaju.

Za zaštitu ličnih podataka od izuzetnog su značaja zakoni kojima se propisuje obrada posebne kategorije ličnih podataka kao i zakoni kojima se ograničavaju prava nosilaca podataka. U prvom slučaju, osnovni princip jeste da je zabranjena obrada posebne kategorije ličnih podataka (rasno ili etničko porijeklo, političko mišljenje, vjerska ili filozofska uvjerenja ili pripadnost sindikatu, kao i obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije lica, podataka o zdravlju ili podataka o polnom životu ili seksualnoj orijentaciji) i da je ista dozvoljena samo izuzetno. U drugom slučaju, ograničenja prava nosilaca podataka mogu se vršiti samo ako se takvim ograničenjima poštuje suština osnovnih prava i sloboda i ako su ona nužna i srazmjerna u demokratskom društvu za neki od legitimnih ciljeva: državna sigurnost; odbrana; javna sigurnost; itd. Zakoni kojima se propisuju određena ograničenja moraju sadržavati posebne odredbe, po potrebi, a najmanje o sljedećem: svrhama obrade ili kategorijama obrade; kategorijama ličnih podataka; obimu uvedenih ograničenja; mjerama zaštite za sprječavanje zloupotrebe ili nezakonitog pristupa ili prenosa; određenju voditelja obrade ili kategorija voditelja obrade; roku čuvanja i mjerama zaštite koje se mogu primijeniti uzimajući u obzir prirodu, obim i svrhe obrade ili kategorije obrade; rizicima za prava i slobode vlasnika podataka i pravu vlasnika podataka da bude obaviješten o ograničenju, osim ako to može biti štetno za svrhu tog ograničenja.

2.3 Problemi u radu Agencije

Problemi u radu Agencije odnose na smještajne, kadrovske i finansijske kapacitete.

U toku ovog izvještajnog perioda riješeni su dugogodišnji problemi Agencije, a koji su se odnosili na usvajanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, u kojem za Agenciju nisu bila predviđena vozila za inspekcijski nadzor. Usvajanjem ovih pravilnika zapravo su stvorene pretpostavke za rješavanje problema nabavke službenog specijaliziranih vozila za inspekcijski nadzor, te kadrovsko jačanje Agencije.

Vijeće ministara BiH je na 20. sjednici održanoj 23.08.2023. dalo saglasnost na Prijedlog pravilnika. Direktor Agencije je 08.09.2023. potpisao Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije broj: 05-1-02-3-134-40/21, koji je objavljen na službenoj veb stranici Agencije.

U Pravilniku o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 34/23) koji je objavljen 16.05.2023. Agencija je uvrštena u spisak institucija koje imaju pravo na službeno vozilo za specijalizirane namjene.

U skladu sa odredbama navedenog Pravilnika, Agencija je sačinila Pravilnik o službenim vozilima za specijalizirane namjene u Agenciji, koji je nakon pribavljenih potrebnih mišljenja uputila Vijeću ministara BiH na razmatranje.

Vijeće ministara BiH je na 23. sjednici održanoj 14.09.2023. usvojilo Prijedlog pravilnik o službenim vozilima za specijalizirane namjene u Agenciji. Direktor Agencije je 27.09.2023. potpisao Pravilnik o službenim vozilima za specijalizirane namjene u Agenciji broj: 05-1-02-2-576-14/23, koji je objavljen na službenoj veb stranici Agencije.

U Dokumentu okvirnog budžeta za period 2025-2027 godine u dijelu kapitalnih ulaganja u skladu sa Pravilnikom o službenim vozilima za specijalizirane namjene u Agenciji planirana je nabavka vozila za specijalne namjene sa pratećom opremom u iznosu od 60.000 KM.

2.3.1 Smještajni kapaciteti

Smještajni kapaciteti ne odgovaraju stvarnim potrebama Agencije.

Po prirodi posla, rukovođenje podrazumijeva i usmenu komunikaciju sa saradnicima i optimalno bi bilo imati zasebnu kancelariju za rukovodeće službenike, a što je sada nemoguće postići. Navodimo, kao primjer, sadašnjeg rješenja gdje Šef Odsjeka za inspekcijski nadzor i prigovore radi u jednoj kancelariji sa dva saradnika koji rade najsloženije i najodgovornije poslove iz nadležnosti Agencije. U istoj prostoriji zaprimaju se i prigovori građana što je nedopustivo, jer podnošenje prigovora građana podrazumijeva diskreciju i posebnu prostoriju, kao i telefon za *Help Desk*. Drugi primjer je da su u jednoj kancelariji cca 15 m² smješteni četiri stručna savjetnika za inspekcijski nadzor i jedan viši stručni saradnik za postupke po prigovorima.

Dakle, Agencija nema minimalne uslove za zakonit i profesionalan rad.

Podsjećamo, Vijeće ministara BiH, na 130. sjednici održanoj 18.1.2018. usvojilo je Odluku o raspodjeli kancelarijskog prostora za smještaj institucija BiH u ulici Dubrovačka broj 6. u Sarajevu. Predmetnom Odlukom Agenciji je dodijeljeno 11 kancelarija, na četvrtom spratu objekta „B“, i jedna veća arhivska prostorija, ukupne površine 308,69 m². Međutim, zbog neodgovarajućeg i nedovoljnog prostora, Agencija radi u otežanim uslovima.

Vijeće ministara BiH je na 137. sjednici održanoj 28.03.2018. usvojilo Zaključak kojim je obavezao Službu za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine da riješi probleme Agencije koji su nastali u vezi sa preseljenjem u objekat u ulici Dubrovačka broj 6 u Sarajevu.

Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH je 05.02.2020. dostavio obavještenje Agenciji da je njen Zahtjev za dodatne prostorije za smještaj „skinut“, sa inicijalnog dnevnog reda 4. sjednice zakazane za 06.02.2020. na zahtjev Kolegijum Vijeća ministara BiH jer je potrebno da „Agencija u saradnji sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH ispita mogućnosti na navedenoj lokaciji i predlože Vijeću ministara BiH konkretne akte koje bi isto razmotrilo i izjasnilo se“.

Agencija je sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH, na nivou direktora, vodila razgovore prilikom kojih je iskazana spremnost Službe za zajedničke poslove institucija BiH da se za Agenciju predloži dodjela određenog kancelarijskog prostora na istoj adresi. Tom prilikom je zaključeno da će konačna realizacija dogovorenog biti moguća usvajanjem Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu.

Služba za zajedničke poslove institucija BiH je dopisom od 28.12.2023. obavijestila Agenciju da je u toku izbor najpovoljnijeg ponuđača u postupku nabavke izrade projektne dokumentacije za proširenje i zamjenu elektroinstalacija, te da je Odsjek za arhitektonsko građevinske poslove napravio prijedlog dodjele prostora u prizemlju – Blok B, za šta je urađen glavni projekt adaptacije.

2.3.2 Kadrovski kapaciteti

Agencija nema dovoljno kadrovskih kapaciteta za izvršavanje zakonom utvrđenih nadležnosti.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, sastoji od četiri osnovne i šest unutrašnjih organizacijskih jedinica. Sistematizirano je 45 radnih mjesta od čega je popunjeno 26. Od rukovodećih pozicija popunjene su pozicije Direktora, Zamjenika direktora, tri pomoćnika direktora i pet šefova odsjeka.

Sektor za inspekcijski nadzor, prigovore i Glavni registar je, uslovno rečeno, najvažniji sektor u Agenciji i u istom se obavljaju poslovi inspekcijskih nadzora, postupaka po prigovorima, mišljenja, izdavanja prekršajnih naloga, učestvovanje u postupcima pred sudovima, održavanje Glavnog registra i drugo. U Sektoru je sistematizirano 20 radnih mjesta, a popunjeno 11. Radnih mjesta stručni savjetnik za inspekcijski nadzor ima sistematizirano 11, a popunjeno je pet radnih mjesta.

Sektor za međunarodnu saradnju i odnose s javnošću ima sistematizirano 8 radnih mjesta, a popunjena 3 radna mjesta.

Ukoliko se nedostatku stručnih kadrova doda i podatak da su u izvještajnom periodu po osnovu bolovanja zaposleni opravdano odsustvovali 576 dana, od čega na Sektor za inspekcijski nadzor, prigovore i Glavni registar otpada 393 dana bolovanja, tek se dobija realna slika sa kojim ljudskim resursima Agencija raspolaže.

U ovom izvještajnom periodu došlo je do povećanja zaprimljenih prigovora, što je u svakom slučaju zadovoljavajuće.

Uzevši u obzir navedeno, u ovom izvještajnom periodu ostao je neriješen najveći broj prigovora koji su preneseni u narednu godinu za rješavanje, te je izvršeno skoro najmanje inspekcijskih nadzora od 2014. godine (16 inspekcijskih nadzora 2019. godine).

Najveću štetu trpe podnosioci prigovora, koji se za sada u manjem broju obraćaju Upravnoj inspekciji Ministarstva pravde BiH, zbog prekoračenja rokova za rješavanje. U skladu sa Zakonom o upravnom postupku, nakon isteka roka od 60 dana od dana pokretanja upravnog postupka, Agencija obavještava podnosiocima o razlozima nerješavanja njihovih predmeta, te o pravu podnošenja tužbe Sudu BiH.

Nedostatak kadrova se održava i na promociju prava na zaštitu ličnih podataka, u vidu održavanja obuka i seminara. U ovom izvještajnom periodu Agencija je održala samo jednu obuku.

2.3.3 Finansijski kapaciteti

Agencija nema dovoljno finansijskih sredstava.

Odobreni budžet Agencije za 2023. godinu iznosi 1.552,000 KM i dovoljan je samo za plate i naknade zaposlenih, dok nedostaju sredstva za novo zapošljavanje i za druge aktivnosti Agencije. Svijest o zaštiti ličnih podataka za petnaest godina rada Agencije je toliko porasla da su predmeti koji se zaprimaju na sedmičnom nivou sada kao nekada na mjesečnom nivou, a broj zaposlenih je isti.

Zbog nedostatka finansijskih sredstava Agencija nije mogla da učestvuje na važnim međunarodnim događajima koji se održavaju redovno na godišnjem nivou. Osim stalnih organa i događaja, Agencija je pozivana da učestvuje u radu određenih *ad hoc* događaja, a što se nije moglo realizovati usljed nedostatka finansijskih sredstava.

Agencija nije bila domaćin nijednog događaja međunarodnog karaktera od 2016. godine, za razliku od drugih evropskih organa za zaštitu ličnih podataka koji su preuzeli takve obaveze dva ili više puta.

Agencija će uputiti zahtjev za dodjelu finansijskih sredstava u većem iznosu od dosadašnjeg u svrhu kadrovskog popunjavanja, te za druge aktivnosti, koje su potrebne za njen nesmetan rad i djelovanje. Očekuje se podrška Parlamentarne skupštine BiH jer se donošenjem novog zakona Agenciji dodjeljuje dvadesetak novih nadležnosti koje do sada nisu postojale.

Tabelarni prikaz utroška budžetskih sredstava detaljno je obrazložen u tački 3.20.

III. RAD AGENCIJE

3.1 Nadležnosti Agencije

Agencija je samostalna upravna organizacija osnovana da bi osigurala zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini. U tom smislu, članom 40. Zakona definisane su nadležnosti Agencije:

- nadgledanje provođenja odredbi ovog Zakona i drugih zakona o obradi ličnih podataka;
- postupanje po podnesenim prigovorima nosioca podataka;
- podnošenje Parlamentarnoj skupštini BiH godišnjeg Izvještaja o zaštiti ličnih podataka, koji treba da bude dostupan javnosti;
- praćenje uslova za zaštitu ličnih podataka davanjem prijedloga za usvajanje ili izmjenu zakona koji se odnose na obradu ličnih podataka, te davanje mišljenja s prijedlozima tih zakona i staranje o ispunjavanju kriterija zaštite podataka koji proističu iz međunarodnih sporazuma obavezujućih za Bosnu i Hercegovinu.

3.2 Ovlašćenja Agencije

U cilju uspješnog obavljanja poslova i zadataka, zakonodavac je Agenciji dao sljedeća ovlaštenja:

- putem inspekcije obavlja nadzor nad ispunjavanjem obaveza propisanih ovim Zakonom;
- vodi Centralni registar;
- prima primjedbe i prigovore građana koje se odnose na kršenje ovog Zakona;
- donosi provedbene propise, smjernice ili druge pravne akte, u skladu sa Zakonom;
- nalaže blokiranje, brisanje ili uništenje podataka, privremenu ili trajnu zabranu obrade,
- upozorava ili opominje kontrolora;
- izriče kazne u prekršajnom postupku, odnosno podnosi zahtjev za pokretanje postupka u skladu sa ovim Zakonom;
- daje savjete i mišljenja u vezi sa zaštitom ličnih podataka;
- sarađuje sa sličnim organima u drugim državama;
- obavlja i druge dužnosti propisane Zakonom;
- obavlja nadzor nad iznošenjem ličnih podataka iz Bosne i Hercegovine.

Ova ovlaštenja stvaraju realnu pretpostavku da se Agencija primjereno bavi zaštitom ličnih podataka. Agencija u ocjeni zakonitosti obrade ličnih podataka u svakom konkretnom slučaju mora u potpunosti da odgovori na četiri pitanja, i to:

1. *Je li došlo do miješanja u ovo pravo,*
2. *Je li miješanje u skladu sa Zakonom,*
3. *Obavlja li se obrada u svrhu ostvarenja jednog od legitimnih ciljeva,*
4. *Je li miješanje neophodno i proporcionalno u demokratskom društvu.*

3.3 Nezavisnost Agencije

Nezavisnost Agencije jedan je od ključnih uslova za realiziranje međunarodno preuzetih obaveza i za efikasan i pravilan rad Agencije. Potpuna nezavisnost Agenciji daje joj legitimitet da se bavi povjerenim poslovima. Značaj nezavisnosti Agencije, kao jednog od ključnih instituta zaštite ličnih podataka, nameće potrebu da se u svakom Izvještaju o zaštiti ličnih podataka dâ osvrt i na ovaj segment.

Prije svega, nadzorni organ mora imati nezavisnu organizaciju. Član 35. Zakona, stavovi (1) i (2) propisuju „Agencija je samostalna upravna organizacija osnovana da bi se osigurala zaštita ličnih podataka, na čijem je čelu direktor“ i „Agencija djeluje potpuno nezavisno u izvršavanju dužnosti koje su joj povjerene“. Direktora i zamjenika direktora Agencije imenuje Parlamentarna skupština BiH, koja ih može suspendovati i razriješiti prije isteka mandata u taksativno nabrojanim okolnostima u članu 45. Zakona. Ovim rješenjem ojačan je legitimitet Agencije iza koga stoji Parlamentarna skupština BiH. Agencija ne podnosi Izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini BiH, već Izvještaj o zaštiti ličnih podataka, čime se želi spriječiti uticaj na Agenciju. To ni u kom slučaju ne isključuje odgovornost i profesionalnost u radu Agencije, već ih ojačava. Nezavisnost za sobom povlači zabranu obavljanja bilo kojih profitabilnih djelatnosti i drugih djelatnosti koje bi mogle ugroziti uvjerenje u njenu nezavisnost. Naglašavamo pojam „uvjerenje“ koji spada u subjektivni sud pojedinca o nezavisnosti Agencije i koji je samim tim posebno zahtijevan. Nezavisnost i odgovornost su u direktnoj proporciji i funkcioniraju po sistemu spojenih posuda – što je veća nezavisnost, to je i veća odgovornost.

Finansijska nezavisnost Agencije, kao posebnog budžetskog korisnika, osigurana je članom 36. Zakona, koji reguliše da se sredstva potrebna za finansiranje rada Agencije osiguravaju iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH. Međutim, sam postupak usvajanja Zakona o budžetu otvara mogućnosti uticaja na Agenciju, te bi, u tom dijelu, bilo potrebno osigurati veći uticaj Parlamentarne skupštine BiH.

Zaposleni u Agenciji imaju status državnih službenika i zaposlenika. Problem predstavlja sadašnje rješenje u Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH, gdje se u postupku prijema državnih službenika kao glavna institucija nalazi Agencija za državnu službu. Učestvovanje direktora je simbolično, što je svakako neprihvatljivo i negativno utiče na nezavisnost Agencije. Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH propisano je da su od njegove primjene izuzeti zaposleni u Centralnoj banci BiH i u Kancelariji ombudsmana za ljudska prava u BiH. Međutim, nameće se pitanje zbog čega samo ove dvije institucije. Državni službenici Agencije postupaju u predmetima gdje se kao kontrolor pojavljuje Agencija za državnu službu, što dovodi u pitanje njihovu nepristrasnost.

Agencija nije klasični organ uprave, jer je njen glavni zadatak da nadzire provođenje zakona kojima je regulisana obrada i zaštita ličnih podataka, što podrazumijeva ocjenu zakonitosti obrade ličnih podataka. Ovo su samo neki od osnova i parametara po kojima se Agencija bitno razlikuje od drugih upravnih organizacija i ona svakako treba biti pozicionirana u nezavisni organ u punom kapacitetu u svim zakonima koji regulišu to pitanje.

Agencija je ovlaštena da izdaje autoritativne naloge. Kada Agencija uoči nezakonitu obradu ličnih podataka, nalaže mjere koje je kontrolor dužan da preduzme u određenom roku i da o tome informiše Agenciju. Isti član propisuje da Agencija može da zahtijeva od kontrolora ili obrađivača da joj dostavi informaciju ili dozvoli uvid u bilo koji dokument i evidenciju u kojima mogu da budu

lični podaci. Agencija ima pravo da uđe u prostorije u kojima se vrši obrada ličnih podataka, državne i službene tajne ne predstavljaju prepreku za Agenciju, dok su javni organi obavezni da Agenciji, na njen zahtjev, pruže pomoć u vršenju njene nadležnosti. Naravno, ovo je na odgovarajući način praćeno prekršajnim odredbama. Rješenja Agencije su konačna i mogu biti predmet ocjene samo u upravnom sporu pred Sudom BiH.

3.4 Inspekcijski nadzori

U izvještajnom periodu izvršeno je ukupno 17 neposrednih inspekcijskih nadzora, od toga šest redovnih i 11 vanrednih.

3.4.1 Redovni inspekcijski nadzori

Redovni inspekcijski nadzori izvršeni su na osnovu Godišnjeg plana rada inspekcijskih nadzora broj: 03-1-37-2-93-1/23 od 10.04.2023, u skladu sa kojim su doneseni mjesečni planovi rada za juni i septembar 2023. godine.

Godišnji plan inspekcijskih nadzora donosi se sa ciljem da bi aktivnosti u odnosu na ovo ovlaštenje usmjerili prema tačno određenim sektorima, a u cilju sagledavanja stanja u toj oblasti. U ovoj godini planirani su redovni inspekcijski nadzori u javnim organima koji nisu ispunili obaveze propisane Zakonom, javnim organima kojima je omogućen pristup javnim registrima i evidencijama ličnih podataka koje vode javni organi.

U skladu sa planovima inspekcijskih nadzora, izvršeno je šest redovnih inspekcijskih nadzora kod sljedećih kontrolora:

1. Centar za uklanjanje mina u BiH.
2. Agencija za osiguranje depozita BiH.
3. Sudska policija u FBiH,
4. Služba za poslove sa strancima,
5. Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalna uprava policije,
6. Sudska policija u FBiH, Centar sudske policije u Zeničko – dobojskom kantonu.

Predmet inspekcijskih nadzora su bile zbirke ličnih podataka uspostavljene u kontroloru i ispunjavanje obaveza propisanih Zakonom ili utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojima je od strane službenika kontrolora izvršen pristup ličnim podacima u evidencijama IDDEEA.

Redovni inspekcijski nadzori nisu planirani tokom cijelog izvještajnog perioda s obzirom da su inspektori rješavali postupke po prigovorima i obavljali druge poslove iz nadležnosti Agencije.

3.4.2 Revizijski inspekcijski nadzori

Nisu vršeni revizijski inspekcijski nadzori.

3.4.3 Vanredni inspekcijski nadzori

Vanredni inspekcijski nadzori izvršeni su u postupku po prigovoru nosioca ličnih podataka i po službenoj dužnosti, kada su okolnosti konkretnog slučaja zahtijevale provođenje inspekcijskog nadzora, radi utvrđivanja činjenica i okolnosti značajnih za rješavanje postupka.

Kontrolori kod kojih je izvršen vanredni inspekcijski nadzor u postupku po prigovoru su:

1. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK. Predmet inspekcijskog nadzora je bio utvrđivanje činjenica i okolnosti u vezi sa obradom ličnih podataka zaposlenog u aktu Agencije za državnu službu FBiH zaprimljen u Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK.
2. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave HNK. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti u vezi sa obradom ličnih podataka zaposlenog u aktu Agencije za državnu službu FBiH zaprimljen u Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave HNK.
3. JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojim se vrši obrada ličnih podataka putem video nadzora u prostorijama ustanove, ul. Vrazova br.11 u Sarajevu.
4. Fizička lica iz Sarajeva. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojim se vrši obrada ličnih podataka putem video nadzora na stambenom objektu.
(tri inspekcijska nadzora)

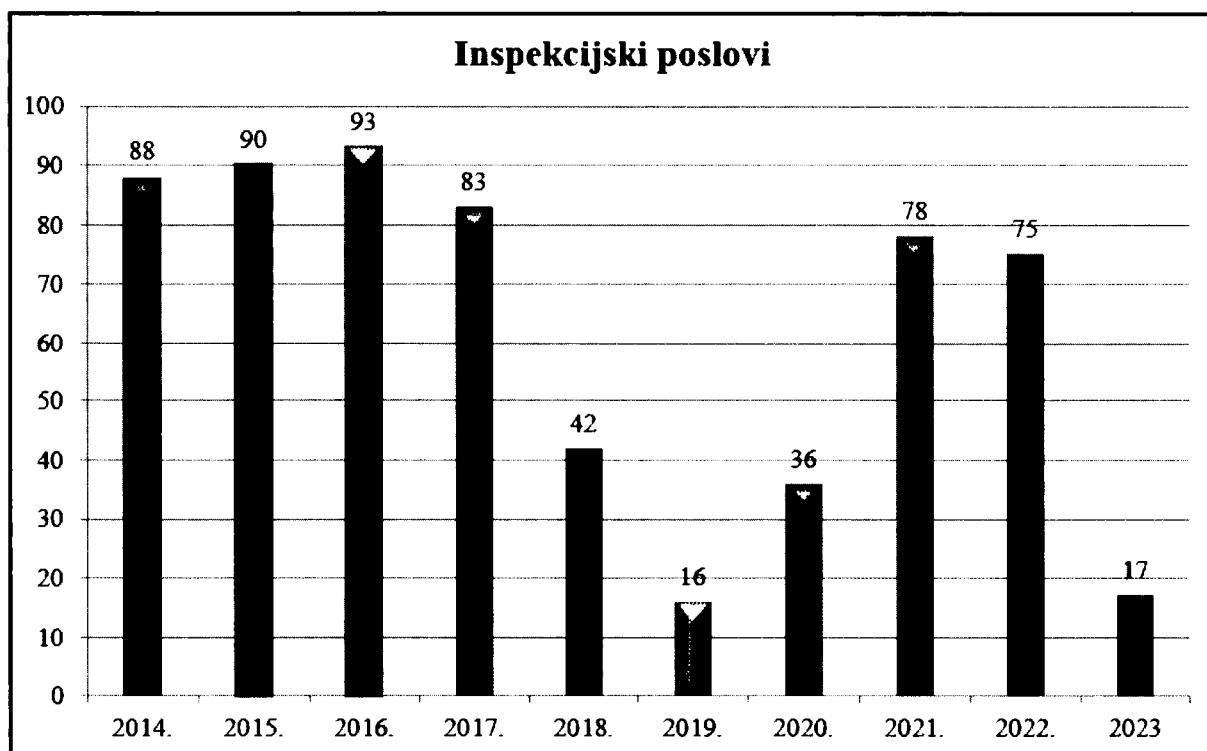
Kontrolori kod kojih je izvršen vanredni inspekcijski nadzor u postupku po službenoj dužnosti su:

1. Podružnica društva „FIS“ d.o.o. Vitez u Sarajevu. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojima društvo „FIS“ d.o.o. Vitez od trudnica, prilikom kupovine opreme i odjeće za bebe i odjeće za trudnice, zahtijevalo prilaganje kopija ljekarskih nalaza ili ličnih karata, u svrhu ostvarivanja jednokratnog popusta od 15 %.
2. Privatna medicinsko-biohemijska laboratorija „Bayer laboratorija“ u Sarajevu. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojima laboratorija vrši obradu ličnih podataka putem video nadzora, ul. Koševo 13. u Sarajevu.
3. Norveška narodna pomoć u Sarajevu. Predmet inspekcijskog nadzora je bio utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obradu ličnih podataka zaposlenih putem video nadzora.
4. Finansijsko-informatička agencija Federacije BiH. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti od kojima se obrađuju lični podaci putem audio i video nadzora u službenim prostorijama, te nadzora nad upotrebom informatičke opreme.
5. Friend Realestate d.o.o. Sarajevo. Predmet inspekcijskog nadzora bio je utvrđivanje činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka putem video nadzora na adresi Armije RBiH 91 na Poljinama.

3.4.4 Uporedni podaci inspekcijskih poslova 2014 – 2023. godina

INSPEKCIJSKI POSLOVI										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno	88	90	93	83	42	16	36	78	75	17

Redovni	43	53	56	53	14	0	25	62	60	6
Revizijski	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Vanredni	43	36	36	30	28	16	11	16	15	11
Žalbe	2	1	4	0	0	0	0	0	0	0

3.5 Prigovori

Pravo na prigovor propisano je u članu 30. Zakona. Svaki nosilac ličnih podataka, fizičko lice na kojeg se podaci odnose, ima pravo da podnese prigovor Agenciji kada sazna ili posumnja da je kontrolor ili obrađivač podataka povrijedio njegovo pravo ili da postoji direktna opasnost za povredu prava.

3.5.1 Rješavanje po prigovorima

Zaprimljeno je 290 prigovora. Okončana su 103 postupaka po prigovorima iz 2023. godine, od čega je u potpunosti usvojeno 27 prigovora. Djelimično je usvojeno 12 prigovora. Riješeno je 85 prigovora iz 2022. godine i dva prigovora iz 2021. godine.

Ostalo je neriješenih 187 prigovora.

U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, u pet postupaka po prigovoru je izvršen vanredni inspekcijski nadzor.

3.5.2 Prigovori protiv kontrolora iz javnog sektora

Protiv kontrolora iz javnog sektora podneseno je 55 prigovora, od kojih je riješeno 27. Usvojeno je sedam prigovora.

Kontrolori protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani:

1. JP ONSA d.o.o. Sarajevo, zbog zadržavanja dokumentacije dostavljene uz prijavu na Javni konkurs za popunu upražnjenih pozicija članova Nadzornog odbora JP ONSA d.o.o. Sarajevo.
2. Opštine Ribnik, zbog obrade ličnih podataka izdavanjem izvoda iz matične knjige rođenih advokatu.
3. Kantonalno tužilaštva Zeničko-dobojskog kantona, zbog otkrivanja ličnih podataka podnosioca krivične prijave licu protiv koga je podnesena krivična prijava u obavještenju o neprovođenju istrage.
4. Federalna uprava za inspekcijske poslove i *Raiffeisen Bank* d.d. Sarajevo, zbog obrade njegovog jedinstvenog matičnog broja.
5. JZU Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac, zbog obrade ličnih podataka zaposlenih putem video nadzora.
6. Opštine Foča, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u šalter sali u ulici Omladinska bb u Ustikolini.
7. Javno Preduzeće „Informativni centar“ Rudo d.o.o. zbog zahtijevanja dokumentacije koja sadrži lične podatke i onemogućavanja pristupa ličnim podacima nosiocu ličnih podataka.

3.5.3 Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora

Protiv kontrolora iz privatnog sektora podneseno je 235 prigovora, od kojih je riješeno 74. Usvojeno je 33 prigovora u cjelosti, dok je jedan usvojen djelimično.

Kontrolori protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani:

1. Društva SHPP d.o.o. Sarajevo, zbog obrade ličnih podataka putem vanjske kamere video nadzora postavljene na stubu unutar imovine društva u ulici Kaćuni bb u Busovači.
2. „Flek Security“ d.o.o. Prijedor, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u restoranu Mamička u sklopu tržnog centra Bingo u Banja Luci, na adresi Branka Popovića 41D.
3. Privatna medicinsko-biohemijska laboratorija „Bayer laboratorija“ iz Sarajeva, zbog obrade ličnih podataka putem vanjskih kamere video nadzora postavljenih na zgradi u ulici Koševo 13 u Sarajevu.
4. Firma Kedran d.o.o. zbog obrade ličnih podataka putem kamera video nadzora postavljenih na adresi Kiseljak bb u Srebreniku usvaja se kao osnovan.
5. Udruženje građana za zaštitu prirode „Pridolci“ Busovača zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u Sportsko rekreacionom centru „Pridolci“ i objave ličnih podataka na oglasnoj tabli na glavnom trgu u Pridolcima usvaja se kao osnovan.
6. Hrvatski dom herceg Stjepan Kosače u Mostaru, zbog dostavljanja snimka video nadzora Udruzi dragovoljaca i veterana Domovinskog rata HR H-B Mostar i drugim licima.
7. UNIS Instituta za ekologiju, zaštitu na radu i zaštitu od požara zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u kancelarijama na adresi Alekse Šantića 18. u Istočnoj Ilidži.

8. DMS d.o.o. Sarajevo, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora na stambeno-poslovnoj zgradi na adresi Jošanička do broja 13 u Vogošći.
9. „EuroBenz“ d.o.o. Banjaluka, zbog obrade ličnih podataka fotografiranjem snimaka sa kamere video nadzora u maloprodajnom objektu „EuroBenz“ d.o.o. Banjaluka na adresi Bulevar Desanke Maksimović bb u Banjaluci, te dijeljenjem tako preuzetih fotografija putem „Viber“ grupe „Euro benz ekipa“.
10. HUTP „Kladušnica“ u stečaju d.d. Velika Kladuša zbog upisivanja jedinstvenog matičnog broja u punomoći za zastupanje.
11. Fizička lica iz Tuzle, Novog Travnika, Kaknja, Sarajeva, Gornje Kalesije, Gacka, Ilidže, Prijedora, Brčkog, Ilijaša, Fojnice, Bosanske Krupe i Kaknja zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora postavljenog na njihovim stambenim objektima. (23 rješenja)

3.5.4 Prigovori iz 2021. i 2022. godine koji su okončani u izvještajnom periodu

Iz 2021. godine su riješena dva prigovora, a iz 2022. godine riješeno je 85 prigovora od kojih je u potpunosti usvojeno 47, dok je djelimično usvojeno 10 prigovora.

Kontrolori iz javnog sektora protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani i djelimično osnovani:

1. Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje RS, zbog nezakonitog izdavanja uvjerenja iz matične evidencije osiguranika i korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.
2. JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, zbog dostavljanja broja telefona, u okviru audio snimka poziva hitnoj pomoći, pravnim zastupnicima oštećene strane.
3. Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog Kantona, zbog obrade ličnih podataka u disciplinskom postupku i protiv Kantonalnog tužilaštva, zbog dostavljanja naredbe o provođenju istrage i optužnice Ministarstvu.
4. Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Sarajevo, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u kancelariji glavnog dežurnog.
5. JU „Socijalno – pedagoška životna zajednica“ Bihać, zbog zahtijevanja od svih kandidata koji se prijavljuju na Javni oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta da uz prijavu dostave uvjerenje da se protiv kandidata ne vodi krivični postupak.
6. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, zbog davanja ličnih podataka žrtve porodičnog nasilja Udruženju za razvoj i promociju digitalnih medija *Raport Media Group* i Udruženja za razvoj i promociju digitalnih medija *Raport Media Group* zbog objavljivanja ličnih podataka, na veb stranici.
7. JU „Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać“, zbog zahtijevanja uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka uz prijavu na konkurs za popunu radnog mjesta.
8. Opštinski sud u Visokom zbog davanja isprava sa ličnim podacima iz ostavinskog postupka, koje su priložene kao dokaz u parničnom postupku.
9. Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH, zbog zahtijevanja od kandidata na javnom konkursu za sudiju, tužioca ili stručnog saradnika, da u prijavnom obrascu navedu podatke o svom bračnom statusu, podatke o vanbračnom partneru, članovima porodičnog domaćinstva, srodnicima zaposlenim u pravosuđu, te o članovima porodice/rodbine.
10. Srednjoškolski centar u Rudom, zbog obrade odbijanja ispravke netačnih podataka u matičnoj knjizi učenika.
11. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, zbog dostavljanja podataka o adresi stanovanja lica protiv kojeg je podnesena prijava licu koje je podnijelo prijavu.
12. JU OŠ „Fatima Gunić“ Sarajevo, zbog nezakonitog iznošenja zahtjeva za slobodan pristup informacijama izvan prostorija škole.

13. Opštinski sud u Tuzli, zbog obrade ličnih podataka dostavljanjem nezatvorenog Poziva optuženom.

Kontrolori iz privatnog sektora protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani i djelimično osnovani:

1. *Mondi consulting* d.o.o. Sarajevo, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora na stambeno-poslovnoj zgradi na Ilidži.
2. Udruženje porodica djece i lica s poteškoćama u razvoju „Dajte nam šansu” Sarajevo, zbog obrade i zadržavanja dokumentacije korisnika koja sadrži lične podatke.
3. Boračka organizacija grada Prijedor, zbog obrade netačnih ličnih podataka u Monografiji prijedorskih ratnih jedinica u Odbrambeno-otadžbinskom ratu (1991-1995).
4. *NEX STUDIO* d.o.o. Sarajevo, zbog prisvajanja broja mobilnog telefona zaposlenog.
5. „*Truma-Company*” d.o.o. Živinice zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora.
6. *Fresh Wave Festival* Banja Luka zbog obrade ličnih podataka suprotno svrsi za koju su dati.
7. ZEV „Bojana“ iz Doboja, zbog objave dokumenata sa ličnim podacima na oglasnoj tabli zgrade i zbog prikupljanja jedinstvenog matičnog broja etažnih vlasnika.
8. Nestro Petrol a.d. Banja Luka zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u kancelariji poslovođe na benzinskoj pumpi u Blažuju.
9. Frizerski salon „M&A“, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora iznad ulaznih vrata u salon u ulici Aleja Lipa 54 u Sarajevu.
10. ASA Banka d.d. Sarajevo, zbog zahtijevanja da joj se e-mail-om dostave lični podaci, u svrhu verifikacije identiteta.
11. NLB Banka d.d. Sarajevo, zbog dostavljanja ličnih podataka lica nad kojim je izvršena zapljena Opštinskom sudu u Cazinu.
12. *Telemach* BH d.o.o. Sarajevo, zbog upućivanja neželjenih e-mail poruka u svrhu direktnog marketinga.
13. *Raiffeisen bank* d.d. BiH, zbog objave zaključka Opštinskog suda u Sarajevu sa ličnim podacima (ime, prezime, adresa) na veb portalu www.olx.ba u sklopu javnog oglasa za prodaju nekretnine,
14. Savez računovođa i revizora RS i Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, zbog objavljivanja dokumenta sa podacima o imenu i prezimenu kandidata koji nisu položili ispit zbog korištenja nedozvoljenih predmeta i osnovane sumnje na prepisivanje tokom trajanja ispita na službenoj internet stranici Saveza računovođa i revizora RS. **(četiri rješenja)**

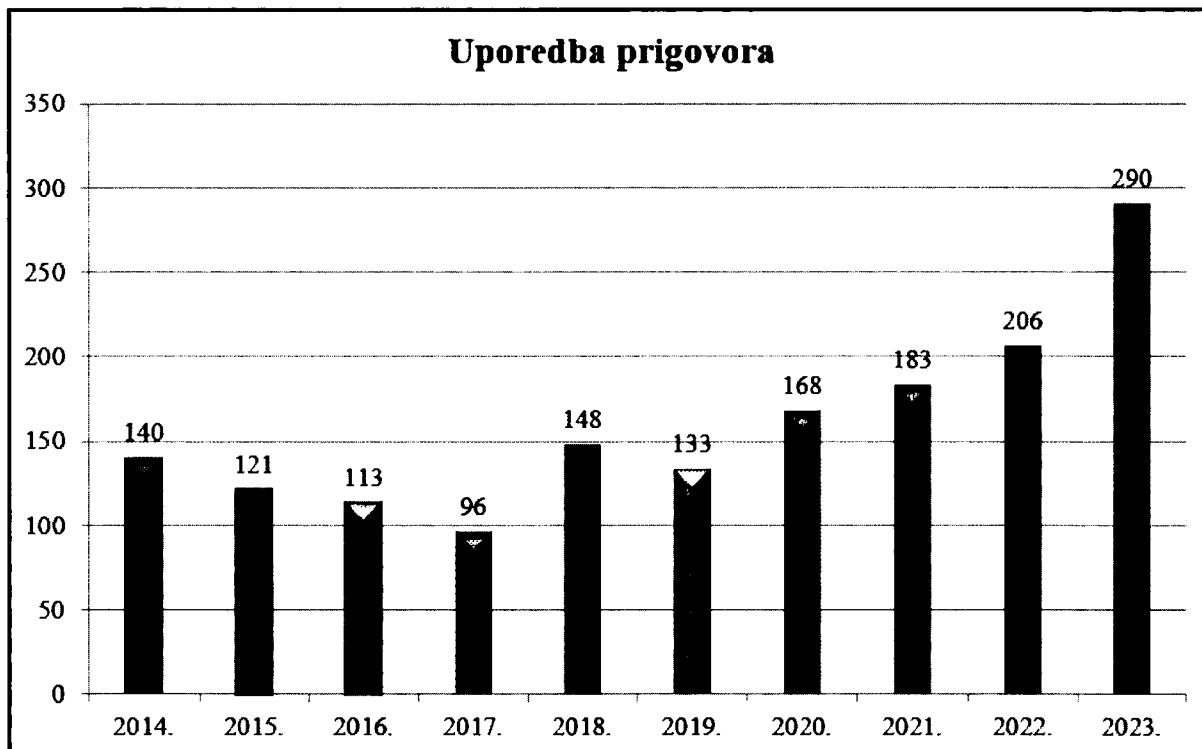
Kontrolori - fizička lica protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani i djelimično osnovani:

1. Fizička lica iz Sarajeva, Brčkog, Vogošće, Kladnja, Fojnice, Ilidže, Tuzle, Srebrenika i Kozarske Dubice zbog obrade ličnih podataka putem kamere video nadzora na njihovim stambenim objektima. **(11 rješenja)**
2. Predstavnik Zajednice etažnih vlasnika u ulici Vuka Karadžića u Zvorniku, zbog objave spiska sa imenom i prezimenom stanara i njihovim dugovanjima za održavanje zajedničkih dijelova zgrade, na oglasnoj ploči zgrade.
3. Predstavnik Zajednice etažnih vlasnika u ulici Omladinska 32 u Vogošći, zbog objave akta Inspektorata Opštine Vogošća na oglasnoj ploči zgrade.
4. Predsjednik Zajednice etažnih vlasnika zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u stambenoj zgradi na adresi Žrtava fašističkog terora u Bijeljini.
5. Fizičko lice zbog objave fotografija i video snimaka maloljetnog djeteta bez saglasnosti majke na društvenoj mreži Instagram.

6. Advokati iz Sarajeva i Bihaća zbog obrade jedinstvenog matičnog broja u tužbi podnesenoj Opštinskom sudu u Velikoj Kladuši.

3.5.5 Uporedni podaci prigovora 2014 – 2023. godina

PRIGOVORI										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno prigovora	140	121	113	96	148	133	168	183	206	290
Rješenja	87	90	70	67	76	74	74	56	77	89
Obavještenja i odgovori	0	0	0	0	0	1	12	6	6	0
Ustupljeni predmeti	0	0	3	1	2	1	1	4	1	0
Zaključci	19	18	28	11	2	18	21	26	20	14
Neriješeni predmeti	34	17	12	17	68	39	60	91	102	187
Predmeti iz prethodne godine	13	34	14	12	15	61	49	60	90	85

3.6 Službena dužnost

Postupak po službenoj dužnosti Agencija pokreće na osnovu saznanja o nezakonitoj obradi ili sumnji u nezakonitu obradu ličnih podataka. Saznanje se može steći prijavom različitih subjekata, uključujući i anonimnu prijavu, opažanjem na elektronskim i pisanim medijima, internetu, iz drugih predmeta u radu Agencije i slično.

3.6.1 Pokrenuti postupci po službenoj dužnosti

U izvještajnom periodu ukupno je pokrenuto 98 postupaka po službenoj dužnosti. U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, u šest postupaka po službenoj dužnosti izvršen je vanredni inspekcijski nadzor.

Ostalo je neriješenih 66 predmeta.

3.6.2 Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz javnog sektora

Prema kontrolorima iz javnog sektora pokrenuto je 36 postupka. Okončano je je 11 postupaka donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Ostalo je neriješeno 25 predmeta.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. Opštinska izborna komisija Bugojno, radi objavljivanja na službenoj internet stranici ličnih podataka registriranih birača, upisanih u izvod iz privremenog Centralnog glasačkog spiska za redovne glasače, na Opštim izborima 2022. godine.
2. Opština Čitluk, radi objavljivanja na službenoj internet stranici „Popis podnosilaca zahtjeva“ kojima su isplaćena novčana sredstava za nastale štete na poljoprivrednim kulturama.
3. Opština Žepče, radi objavljivanja na službenoj internet stranici i oglasnoj tabli dokument „Spisak studenata – aplikanata koji su u konkurenciji za dodjelu studentskih stipendija za akademsku 2022/2023. godinu (preliminarna lista)“.
4. JU OŠ „Novi Šeher“ Novi Šeher, zbog zahtijevanja od kandidata da uz prijavu na javni konkurs za izbor i imenovanje direktora dostave uvjerenje o nekažnjavanju i uvjerenje da se protiv kandidata ne vodi krivični postupak.
5. Služba za zajedničke poslove institucija BiH, radi obrade ličnih podataka putem video nadzora nad objektima institucija Bosne i Hercegovine.
6. Zavod za školstvo Mostar, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora.

3.6.3 Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz privatnog sektora

Prema kontrolorima iz privatnog sektora pokrenuto je 62 postupaka. Okončan je 21 postupak donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Ostao je neriješen 41 predmet.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere - pravna lica

1. ADK d.o.o. Novi Travnik, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u poslovnim prostorijama.
2. Arena Sport BH d.o.o. Sarajevo, zbog zahtijevanja da joj Klinički centar dostavi medicinsku dokumentaciju zaposlenog u svrhu provjere opravdanosti privremene spriječenosti za rad.
3. Raport media group d.o.o. Sarajevo, zbog neizvršavanja obaveza propisanih u članu 11, 14 i 17. Zakona.
4. Metal-Export-Upravitelj d.o.o. Sarajevo i „Kućni savjet“, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u stambenoj zgradi na adresi Aleja Lipa broj 50 u Sarajevu.
5. Predstavništvo strane humanitarne organizacije „Norwegian People's Aid - Norveška narodna pomoć“, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora postavljenog u ulici Blagovac II/48 u Vogošći.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere - fizička lica:

- Fizička lica iz Foče i Gradačca, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora. (dva rješenja)

Prema fizičkim licima kao kontrolorima pokrenuta su 24 postupaka, od kojih je osam okončano donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Ostalo je neriješenih 16 predmeta.

3.6.4 Predmeti iz 2021. i 2022. godine riješeni u izvještajnom periodu

U izvještajnom periodu, riješen je jedan predmet po službenoj dužnosti pokrenut u 2021. godini i 35 predmeta iz 2022. godine u kojima su doneseni upravni akti.

Ostala su neriješena tri predmeta.

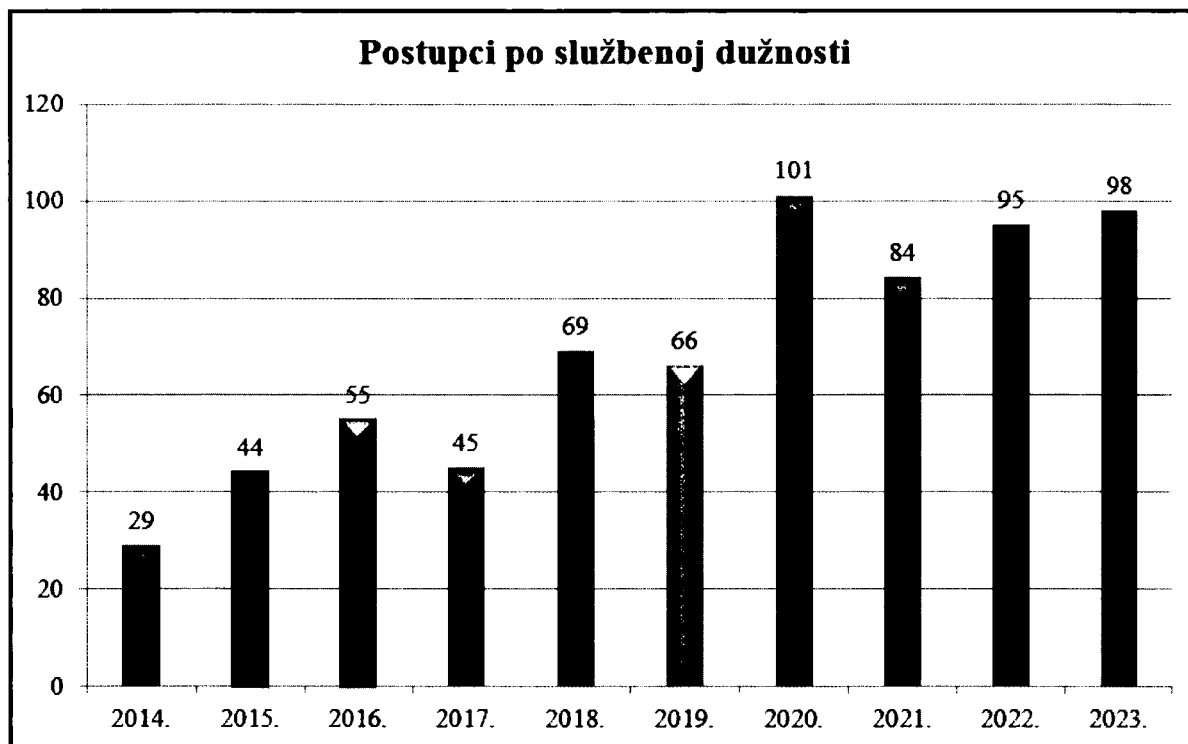
Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. JU Osnovna škola „Nikola Tesla“ Pilica, Zvornik, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora.
2. JU „Djeca Sarajeva“, zbog objavljivanja ličnih podataka kandidata na službenoj internet stranici.
3. KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo, zbog obrade jedinstvenog matičnog broja u obrascu „Zahtjeva za izdavanje potvrde“.
4. Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, radi organizacijskih i tehničkih mjera zaštite ličnih podataka korisnika zdravstvene zaštite u Integrisanom zdravstvenom informacionom sistemu.
5. JP „Autoputevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka zbog zahtijevanja od podnosilaca da uz „Zahtjev za oslobađanje plaćanja putarine na autoputevima i brzim putevima u Republici Srpskoj“, dostave ovjerenu kopiju s obje strane potvrde o registraciji vozila/saobraćajnu dozvolu i ovjerenu kopiju vlasničke knjižice.
6. Hrvatska pošta d.o.o. Mostar, zbog obrade jedinstvenog matičnog broja zabranjene u ugovorima o radu koje zaključuje sa radnicima.
7. Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona zbog objave „Rang liste nastavnici i stručni saradnici“, na službenoj internet stranici.
8. JU Osnovna škola „Branko Radičević“ Banjaluka zabranjeno, zbog obrade ličnih podataka roditelja učenika radi davanja podrške inicijativama za poboljšanje uslova u školskom objektu.
9. Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u službenim prostorijama Kantonalne administrativne službe za Kanton Sarajevo na adresi Ložionička br. 2 u Sarajevu.
10. Agencija za nadzor osiguranja FBiH, zbog propisivanja obrade kopija ličnih dokumenata u postupku prekida polise osiguranja od autoodgovornosti i povrata neiskorištenog dijela premije osiguranja.
11. Ministarstvo rada, zdravstva i socijalne zaštite Kantona 10, zbog obrade ličnih prilikom rješavanja zahtjeva za pristup informacijama.
12. Opština Centar Sarajevo, zbog prekomjerne obrade ličnih podataka u postupku za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, te zaštiti porodica sa djecom kao i zahtjevima za izdavanje uvjerenja o podacima iz službene evidencije.
13. KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, zbog objavljivanja na službenoj internet stranici liste sa ličnim podacima kandidata iz postupaka po javnim oglasima za prijem u radni odnos.
14. JP „Info centar“ Sokolac, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u poslovnim prostorijama,
15. KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog neovlaštenog izuzimanja video snimaka sa nadzornih kamera KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, od strane zaposlenog.

16. J.P. „Pošte Srpske“ a.d., sa sjedištem u Banja Luci, zbog obrade jedinstvenog matičnog broja radnika u obrascu pismenog obračuna plate, te u obrascu Izvještaja o ulazu/izlazu radnika iz službenih prostorija.
17. JU Bosanski kulturni centar u Živinicama, zbog obrade jedinstvenog matičnog broja u odluci o prijemu najuspješnijeg kandidata u konkursnoj proceduri.
18. Gazi Husrev-begov vakuf u Sarajevu zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u prostoriji sa umivaonicima u objektu „Begove hale“.
19. Kulturno-obrazovna ustanova „Narodni univerzitet Glamoč“ zbog zahtijevanja od kandidata, da uz prijavu na javni konkurs za izbor i imenovanje direktora, dostave dokaz da nisu osuđivani za krivično djelo i kopiju lične karte.
20. NLB Banka d.d. Sarajevo zbog obrade kopije lične karte svojih zaposlenika i članova njihovih porodica.
21. Autoprevoz a.d. i Autoprevoz GS d.o.o., oba sa sjedištem u Banja Luci, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u vozilima javnog prevoza.
22. Čevabdžinici Venera u Sarajevu, zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora na vanjskom dijelu objekta čevabdžinice
23. MKD „Digital Finance International“ d.o.o. Banja Luka, zbog prikupljanja od klijenata, koji zahtjev za kredit podnose putem portala www.forza.ba, fotografiju prve i druge stranice lične karte, fotografiju na kojoj klijent drži ličnu kartu, te fotografiju potvrde o mjestu prebivališta.
24. UNIQA Osiguranje d.d. Sarajevo zbog obrade kopije lične karte putem elektronske pošte u postupku ažuriranja dokumentacije.
25. Fond za djelatnost obrazovanja, nauke, kulture, ekonomske, finansijske i socijalne sigurnosti Bošnjaka „Bošnjaci“ Sarajevo zbog prikupljanja izjava kojom se daje saglasnost za objavljivanje ličnih podataka u rang listi za dodjelu stipendija na službenoj internet stranici.
26. Fizičko lice iz Sarajeva zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora.

3.6.5 Uporedni podaci postupaka po službenoj dužnosti 2014 – 2023. godina

POSTUPCI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno postupaka	29	44	55	45	69	66	101	84	95	98

3.7 Primjeri iz prakse

3.7.1 Obrada ličnih podataka o bračnom ili vanbračnom statusu te srođnicima zaposlenim u pravosuđu kao uslov za imenovanje na funkcije u pravosuđu

Prigovor nosioca ličnih podataka protiv Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (u daljem tekstu: VSTV) zbog zahtijevanja od kandidata da u konkursnoj proceduri, putem prijavnog obrasca, navedu podatke o bračnom ili vanbračnom partneru, članovima porodičnog domaćinstva zaposlenim u pravosuđu u svrhu imenovanja na mjesto sudije, tužioca ili stručnog savjetnika, usvojen je kao osnovan. VSTV je zabranjeno da od kandidata u konkursnoj proceduri za sudiju, tužioca ili stručnog saradnika zahtijevaju predmetne podatke.

Podnosilac prigovora je istakao da je njegova prijava u konkursnoj proceduri za mjesto sudije odbačena jer je odbio navesti podatke o bračnom ili vanbračnom partneru, članovima porodičnog domaćinstva zaposlenim u pravosuđu u prijavnom obrascu.

Prema izjašnjenju VSTV pravni osnov za obradu predmetnih ličnih podataka putem prijavnog obrasca u konkursnoj proceduri su:

- Zakon o VSTV BiH, članovi 22, 35, 37. i 48;
- Poslovnik VSTV BiH;
- Preporuka Odbora ministara Vijeća Evrope državama članicama br. R (2000)10 o pravilima ponašanja javnih službenika
- Smjernice za sprječavanje sukoba interesa VSTV iz 2016. godine.

Shodno principu pravičnosti i zakonitosti iz člana 4. stav (1) Zakona, ni jedan od navedenih pravnih propisa nije relevantan za zahtijevanje ličnih podataka bračnog ili vanbračnog partnera ili članova domaćinstva zaposlenih u pravosuđu, od kandidata u konkursnoj proceduri za mjesto sudije, tužioca ili stručnog saradnika.

Zakon o VSTV i Zakoni o sudovima u BiH jasno su propisali formalno-pravne uslove koje mora ispunjavati svaki kandidat da bi učestvovao u postupku javnog konkursa za imenovanje sudije ili tužioca, odnosno stručnog saradnika. Navedenim zakonima su jasno propisani način izbora i kriteriji za donošenje odluke o imenovanju. U smislu navedenog, Poslovnik kao podzakonski akt je definisao dokumentaciju koja se treba dostaviti uz prijavu na javni konkurs, kao dokaz o ispunjavanju formalno-pravnih uslova.

Određeni bračni status kandidata, te podaci o članovima domaćinstva, porodice i rodbine, srodstvo sa istim i njihova starosna dob, kao ni činjenica da su zaposleni u pravosuđu i pojednostiti u vezi sa tim zaposlenjem, nisu propisani relevantnim propisima kao uslov i ograničenje za učešće u javnom konkursu i imenovanje na poziciju sudije, tužioca ili stručnog saradnika.

Nesporno je pravo Vijeće da propiše i standardizuje prijavni obrazac shodno članu 35. Zakona o VSTV i članu 35. Poslovnika. Međutim, to ne daje za pravo Vijeću da u prijavnom obrascu zahtijeva od zainteresiranih lica da navedu bilo koje podatke koje Vijeće traži, ukoliko isti ne nalaze svoje uporište u relevantnim propisima, kao što je to slučaj sa podacima o bračnom statusu, vanbračnom partneru, članovima porodice, domaćinstva i rodbine i njihovom zaposlenju u pravosuđu.

U članu 3. stav (1) Zakona o VSTV BiH je propisano da Vijeće kao nezavisni i samostalni organ ima zadatak da osigura nezavisno, nepristrasno i profesionalno pravosuđe. U kontekstu ove odredbe je i stav Suda Bosne i Hercegovine iznesen u presudi broj: S1 3 U 03236919 U od 13.1.2020:

„Nezavisnost i nepristrasnost jeste osnovni postulat pravosuđa, pa Zakon o VSTV sadrži čitav niz odredbi koje, u suštini, predstavljaju elemente za ostvarivanje ovih principa.“ Jedan od tih elemenata je obaveza člana Vijeća da po preuzimanju dužnosti u Vijeću potpiše izjavu o nepostojanju sukoba interesa, shodno članu 10. stav (2) Zakona o VSTV.

Međutim, Zakon o VSTV nije propisao istu obavezu kada su u pitanju sudije, tužioci i stručni saradnici.

Agencija je stava da je sukob interesa, generalno, kao i obradu ličnih podataka u tom segmentu, potrebno regulisati Zakonom o VSTV, u skladu sa međunarodnim standardima. To se ne odnosi samo na članove Vijeća, već i za sve nosioce pravosudne funkcije i druge zaposlene u pravosuđu koji mogu doći u sukob interesa. Dakle, u cilju potpunog i preciznog reguliranja obrade ličnih podataka, Zakonom o VSTV treba regulisati sve segmente obrade ličnih podataka na način da se pravnom normom jasno propišu vrste ličnih podataka koji se obrađuju, svrha obrade, postupak i način obrade, postupak i vrste podataka koji se daju trećoj strani, mjere zaštite ličnih podataka, te rokovi čuvanja istih. Zakonskim reguliranjem svih segmenata obrade ličnih podataka otklanja se mogućnost za proizvoljno i arbitrarno kreiranje pravila za obradu ličnih podataka, te se na taj način postiže pravna sigurnost, izvjesnost i predvidljivost.

3.7.2 Davanje snimaka video nadzora trećoj strani u svrhu provođenja disciplinskog postupka

Prigovor fizičkog lica protiv Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače u Mostaru (U daljem tekstu: HD HS Kosača) zbog dostavljanja snimka video nadzora Udruzi dragovoljaca i veterana Domovinskog rata HR H-B Mostar (u daljem tekstu: Udruženje) i drugim licima, usvojen je kao osnovan. HD HS Kosača je zabranjeno da snimke video nadzora dostavlja trećim licima bez pravnog osnova te da donese odluku kojom će propisati pravila u vezi sa video nadzorom, s ciljem zaštite privatnosti i ličnog života lica koja su obuhvaćena video nadzorom.

HD HS Kosača je, po zahtjevu Agencije, dostavio odgovor da su uspostavili video nadzor i donijeli Odluku koja reguliše pravila postupanja kao i da sa Udruženjem imaju zaključen Sporazum jer kamere video nadzora pokrivaju i dio trga - oko spomenika hrvatskim braniojcima. Dalje je istaknuto, da je snimak video nadzora dostavljen Udruženju, na njihov zahtjev, u skladu sa tim sporazumom. Svrha dostavljanja, bila je isključivo provođenje disciplinskog postupka koji je Udruženje pokrenulo protiv podnosioca prigovora zbog njegovog fizičkog nasrtaja na drugo lice. U prilogu odgovora dostavljeni su i odgovarajući dokazi.

Uvidom u zahtjev „*Potvrda autentičnosti, tražimo*“ utvrđeno je da je Udruženje tražilo potvrdu autentičnosti snimka video nadzora, koji je u njihovom posjedu, za određeni vremenski period kada se dogodio incident, a ne zahtjev za dostavljanje snimka video nadzora. Dakle, jasno je da je lice koje je zaduženo za video nadzor i koje jedino ima pristup zapisima snimaka, bez pismenog zahtjeva Udruženja, dostavilo sporni snimak.

Zakon u članu 17. propisuje davanje ličnih podataka trećoj strani. U stavu (2) i (3) je propisano da kontrolor ličnih podataka ovlašten lične podatke dati na korištenje trećoj strani na osnovu pisanog zahtjeva treće strane, ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti ili ostvarivanja zakonitih interesa treće strane. Pismeni zahtjev mora sadržavati pravni osnov i svrhu za korištenje ličnih podataka, te vrste ličnih podataka koji se traže.

Navedene odredbe Zakona su opšteg karaktera i iste ne mogu biti pravni osnov za postupanje kontrolora u svakoj situaciji, te je kontrolor dužan da u svakom pojedinačnom slučaju izvrši procjenu osnovanosti obrade ličnih podataka.

Shodno navedenoj odredbi, kontrolor je ovlašten dati podatke trećoj strani na osnovu pisanog zahtjeva treće strane, koji mora sadržavati svrhu i pravni osnov za korištenje ličnih podataka, te vrste ličnih podataka koji se traže. Treća strana je obavezna da dokaže postojanje jednog od navedenih pravnih osnova.

Uvidom u Odluku o video nadzoru utvrđeno je da ista ne sadrži pravila obrade ličnih podataka, koja između ostalih, uključuju i način izuzimanja i raspolaganja snimcima od strane zaduženog lica.

Prema članu 21.a Zakona svaki kontrolor je dužan da donese Odluku o video nadzoru u kojoj će propisati pravila obrade ličnih podataka u cilju poštovanja prava na zaštitu privatnosti i ličnog života nosioca ličnih podataka.

3.7.3 Odbijanje ispravke netačnih ličnih podataka u matičnoj knjizi učenika

Prigovor nosioca ličnih podataka, protiv Javne ustanove Srednjoškolski centar Rudo (u daljem tekstu: Škola) zbog obrade netačnih podataka u matičnoj knjizi učenika, usvojen je kao osnovan.

Školi je naloženo da obrađuje samo autentične i tačne lične podatke, te da izvrši ispravku netačnih ličnih podataka u matičnoj knjizi učenika koji se odnose na imena roditelja podnosioca prigovora.

Podnosilac prigovora je istakao da se Školi obraćao tri puta da riješi problem ispravke netačnih ličnih podataka u matičnoj knjizi učenika uz koji je dostavljao izvod iz matične knjige rođenih sa podacima o imenima roditelja, te kopiju diplome koja je od iste Škole izdata u prethodnom periodu sa tačnim podacima o imenima roditelja. Podnosilac prigovora je u prigovoru ukazao na mogući razlog pogrešnog upisa, ističući da se odmah iza njega na listi učenika nalazi učenik, čiji se roditelji imaju imena koja su upisana kao imena njegovih roditelja.

Postupajući po zahtjevu Agencije, Škola je dostavila odgovor u kome se navodi da *»isključivo izdaje duplikate diploma i svjedočanstava sa podacima koji su navedeni u matičnoj knjizi. Ukoliko se desi da su podaci u matičnoj knjizi pogrešno upisani ispravka se može izvršiti na osnovu utvrđenih ličnih podataka sudskim putem i izdatog rješenja od strane suda koje nam bude dostavljeno. U matičnim knjigama ne postoje upisani podaci o JMB, kako bi mogli utvrditi autentične podatke na osnovu dostavljenog u zahtjevu izvoda iz matične knjige rođenih.«*

Shodno principu pravičnosti i zakonitosti, za obradu ličnih podataka koja je predmet prigovora relevantan propis je Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju (u daljem tekstu: Zakon o srednjem obrazovanju).

U članu 150. stavovima od (4) do (7) Zakona o srednjem obrazovanju, propisano je kako se vrši ispravka pogrešnog upisa, kako slijedi:

„(4) U slučaju pogrešnog upisa podataka u pedagošku dokumentaciju ili evidenciju, ispravka se vrši tako što se pogrešno upisana riječ ili dio teksta precrta tako da se može pročitati, a iznad precrtanog teksta upisuje se ispravan tekst, odnosno podatak.

(5) Ispravka se vrši trajnim mastilom crvene boje i ovjerava se potpisom direktora i pečatom škole.

(6) Pedagoška dokumentacija i evidencija u školi vodi se u pisanom i elektronskom obliku kroz Jedinstveni informacioni sistem Ministarstva (eDnevnik).

(7) U slučaju pogrešnog upisa podataka u elektronsku dokumentaciju i evidenciju, ispravku vrši predmetni nastavnik ili odjeljski starješina na osnovu odobrenja direktora i uz podatak se

evidentira posebna napomena koja sadrži datum izmjene, ime i prezime lica koje je izvršilo izmjenu i prepravljeni podatak.“

Shodno članu 151. stav (6) donesen je Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije i obrascima javnih isprava u srednjoj školi (u daljem tekstu: Pravilnik).

Pravilnikom je utvrđeno da su matične knjige dokumenti trajne vrijednosti, dok je knjiga zapisnika sa sjednica nastavničkog vijeća, dokument ograničenog roka trajanja i ista se čuva deset godina.

Pravilnikom je u članu 30. propisan postupak ispravljanja pogrešno upisanih podataka, na način da se pogrešno upisani podaci u dokumentaciji ili evidenciji precrtavaju, tako da se mogu pročitati, a ispravka se ovjerava potpisom direktora i pečatom škole.

Odgovor Škole je neosnovan jer se proglašava nenadležnom i upućuje na sud kao jedini nadležan organ da utvrdi pogrešno upisane podatke u matičnoj knjizi, pri tome, zanemarujući odredbe Zakona o srednjem obrazovanju.

Pravo nosioca podataka na ispravljanje, brisanje i blokiranje podataka regulisano je u članu 27. Zakona, kojim je propisano:

„Kontrolor će, na zahtjev nosioca podataka, ispraviti, izbrisati ili blokirati podatke za koje se utvrdi da su netačni ili da su pogrešno navedeni ili obrađeni na drugi način koji je suprotan zakonu i pravilima koji se odnose na obradu podataka.“

Shodno članu 4. tačke d) i e) Zakona, kontrolori su dužni da obrađuju samo autentične i tačne lične podatke, da ih ažuriraju kada je to potrebno, kao i da lične podatke koji su netačni i nepotpuni, s obzirom na svrhu zbog koje su prikupljeni ili dalje obrađuju, izbrišu ili isprave.

Dakle, ovaj princip teret ispravke stavlja na organe koji vode evidencije što upućuje na vođenje postupka po službenoj dužnosti. Međutim, postupak ispravke može biti pokrenut i po zahtjevu nosioca ličnih podataka budući da Zakon u članu 27. podržava nosioca podataka da može zahtijevati ispravku svojih ličnih podataka ukoliko raspolaže za to odgovarajućim dokazima.

Iz navedenih zakonskih odredbi jasno proizlazi da provjera i ispravka netačnih podataka nije obaveza nosioca podataka, nego kontrolora, u konkretnom slučaju,

Ovaj slučaj se ne može, niti smije, podvesti pod bilo koji drugi institut (utvrđivanje tačnih podataka u sudskom postupku) osim instituta ispravke pogrešno upisanih podataka, kao i da se obaveza vođenja tačnih podataka prebaci na teret podnosioca prigovora.

Škola je bila obavezna, na osnovu dokaza koje je priložio podnosilac prigovora, drugih isprava i podataka iz službenih evidencija koje o građanima vode nadležne službe i ministarstva, provesti postupak i izvršiti ispravku netačnih podataka u matičnoj knjizi učenika u skladu sa članom 150. stavovi (4) i (5) Zakona o srednjem obrazovanju, što nije učinila.

3.8 Kažnjavanje – prekršajni postupci

3.8.1 Prekršajni nalozi

U izvještajnom periodu izdato je 17 prekršajnih naloga, i to:

1. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM fizičkom licu iz Tuzle, zbog neizvršenja rješenja Agencije
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.

2. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkom licu iz Sarajeva, zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Prekršajni nalog nije realiziran.
3. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkom licu Sarajeva, zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Prekršajni nalog nije realiziran.
4. Prekršajni nalog u visini od 10.000,00 KM NLB banci d.d. Sarajevo, zbog prikupljanja kopije lične karte svojih zaposlenika i članova njihovih porodica.
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.
5. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkom licu iz Bihaća, zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Prekršajni nalog nije realiziran.
6. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM fizičkom licu iz Kladnja, zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.
7. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM JU Univerzitet u Zenici zbog neispunjavanja obaveza propisanih Zakonom.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
8. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM fizičkom licu iz Busovače zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.
9. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM Udruženju za zaštitu prirode „Pridolci“ iz Busovače, iz zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.
10. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM pravnom licu Mondi d.o.o. Sarajevo, zbog neizvršenja rješenja Agencije.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
11. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM odgovornom licu u pravnom licu Mondi d.o.o. Sarajevo.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
12. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM društvu *Telemach* BH d.o.o. Sarajevo zbog slanja neželjenih e-mail poruka u svrhu direktnog marketinga iako je ranije zahtijevano objavljivanje sa e-mail liste za slanje poruka direktnog marketinga.
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.
13. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM odgovornom licu u SŠC u Rudom zbog odbijanja da ispravi netačne lične podatke u matičnoj knjizi učenika.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
14. Prekršajni nalog u visini od 10.500,00 KM Hrvatskom domu Herceg Stjepan Kosača).
Prekršajni nalog je izdat zbog davanja snimka kamere videonadzora Udruzi dragovoljaca i veterana Domovinskog rata HR H-B Mostar u svrhu pokretanja disciplinskog postupka.
Prekršajni nalog je realiziran uplatom 50% iznosa.
15. Prekršajni nalog u visini od 300,00 KM, zaposlenom u Hrvatskom domu Herceg Stjepan Kosača Mostar.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
16. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM pravnom licu „Kladušnica“ u stečaju d.d. Velika Kladuša, koje je upisalo jedinstvenog matičnog broja u punomoć za zastupanje.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.

17. Prekršajni nalog u visini 500.00 KM odgovornom licu u pravnom licu „Kladušnica“ u stečaju d.d. Velika Kladuša.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.

Od izdatih prekršajnih naloga u 2023. godini uplaćeno je **21.000,00 KM** na ime izrečenih kazni i **10.000,00 KM** po presudi suda. Jedan prekršajni nalog koji je izdat 2022. godine uplaćen je u 2023. godini u iznosu od **250,00 KM**.

Na osnovu izdatih i realiziranih prekršajnih naloga, na jedinstveni račun trezora BiH u 2023. godini uplaćeno je **31.250,00 KM**.

Zahtjev za prinudnu naplatu izrečene novčane kazne

Poreskoj upravi Republike Srpske dostavljen je zahtjev za prinudnu naplatu izrečene prekršajne kazne, budući da okrivljeni odgovorno lice u *Meridian tech* d.o.o. Banjaluka u roku od godinu dana od dana konačnosti i izvršnosti prekršaja nije platio izrečenu novčanu kaznu.

3.8.2 Prekršajni sudski postupci

1. Osnovni sud u Banjoj Luci je potvrdio prekršajni nalog Agencije u iznosu od 500.00 KM izdan odgovornom licu u „*Meridian tech*“ d.o.o. Banjaluka, zbog neizvršenja rješenja Agencije.
2. Opštinski sud u Sarajevu je potvrdio prekršajni nalog Agencije u iznosu od 10.000.00 KM izdat pravnom licu *Avon Cosmetics* BiH d.o.o Sarajevo, zbog obrade jedinstvenog matičnog broja.
3. Okružni sud u Banjaluci (U daljem tekstu: Sud) je odbio žalbu Agencije na Rješenje Osnovnog suda u Banjaluci, a kojim je *Meridian tech* d.o.o. Banjaluka (u daljem tekstu: *Meridian*) oslobođen od odgovornosti za neizvršenje rješenja Agencije.

Napomena: Rješenjem Agencije naloženo je *Meridian*-u da izbriše do sada prikupljene fotografije ličnih karata i pasoša koje su učesnici igara na sreću putem interneta dostavili prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na veb stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka. Naloženo je da identifikaciju učesnika igara na sreću, vrši uvidom u važeći identifikacijski dokument u njegovom prisustvu i da za svoje potrebe ostavi kopije dokumenata na osnovu kojih je provedena identifikacija klijenata na kojoj će konstatovati da je ostvaren uvid u identifikacijski dokument. Prema istom Rješenju, *Meridian* je bio obavezan u roku od 15 dana od dana prijema rješenja da dostavi obavještenje i dokaze o izvršenju naloženih upravnih mjera. *Meridian* je obavijestio Agenciju da je u cijelosti postupio po Rješenju, o čemu je u prilogu svog akta, kao dokaz, dostavio Odluku. Međutim, nakon prijava građana, naknadnim uvidom na službenoj veb stranici meridianbet.ba, utvrđeno je da *Meridian* nije izvršio predmetno Rješenje. Stoga je Agencija izdala prekršajni nalog sa datumom i vremenom prekršaja kada je i utvrđeno da *Meridian* nije izvršio naložene upravne mjere, o čemu je sačinjena Službena zabilješka.

Međutim, Osnovni sud u Banjaluci je donio Rješenje kojim je okrivljeno pravno lice *Meridian*, oslobođeno odgovornosti da nije izvršilo Rješenje Agencije.

U obrazloženju Rješenja Osnovnog suda u Banjaluci navedeno je da je kao jedan od razloga što je *Meridian* oslobođen odgovornosti, taj što u opisu prekršaja nije navedeno do kojeg datuma je bio dužan da postupi po Rješenju Agencije, da u opisu prekršaja nije naveden datum i vrijeme prekršaja.

Na takvu odluku Osnovnog suda u Banjaluci, u kojoj je pogrešno utvrđeno činjenično stanje (jer su Prekršajnom nalogu upisani svi propisani podaci uključujući datum i vrijeme prekršaja), te zbog povrede materijalnog propisa o prekršajima, Agencija je izjavila žalbu Okružnom sudu.

Okružni sud je donio rješenje, kojom je žalba odbijena. Okružni sud nije cijenio nijedan od navoda iz žalbe. Naprotiv, u obrazloženju rješenja Okružni sud upušta u ocjenu zakonitosti rješenja Agencije kojim su *Meridianu* naložene upravne mjere iz oblasti zaštite ličnih podataka.

Okružni sud se upušta u ocjenu definicije kontrolora iz Zakona i da *Meridian* ima zakonit osnov u Zakonu o igrama na sreću Republike Srpske da prikuplja fotografije ličnih karata i pasoša koje su učesnici igara na sreću putem interneta dostavili prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na veb stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka. Takođe, Okružni sud je naveo da ni Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ne isključuje takvu mogućnost. Sud zaključuje da je *Meridian* zakonima ovlašten da vrši takvu obradu ličnih podataka fizičkih lica. Takođe, isti je naveo da ne može prihvatiti „mišljenje“ Agencije u vezi sa predmetnom obradom ličnih podataka.

Prethodno je vođen upravni spor po tužbi *Meridiana*, pred Sudom BiH, koji je donio Presudu, kojom je tužba odbijena kao neosnovana. Tom presudom je potvrđena ispravnost odluke Agencije da Zakon o igrama na sreću Republike Srpske ne može predstavljati pravni osnov da *Meridian* od učesnika igara na sreću putem interneta, zahtijeva sliku lične karte ili pasoša, prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na veb stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka. Takođe, u presudi je potvrđeno da je predmetna obrada ličnih podataka u suprotnosti sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Nadalje, Apelaciono vijeće Suda BiH je Presudom, odbilo zahtjev za preispitivanje Presude Vijeća za upravne sporove. Ovom presudom takođe je potvrđeno da pravni osnov za predmetnu obradu ličnih podataka ne može biti Zakon o igrama na sreću, te da je ista u suprotnosti sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Dakle, jasno je da Okružni sud u žalbenom postupku nije vršio ocjenu zakonitosti rješenja Osnovnog suda u Banjaluci i žalbene navode na isto, već se upustio u ocjenu rješenja Agencije, koje *Meridian* nije izvršio. Pri tom, Okružni sud je oslobodio *Meridian* od odgovornosti za počinjeni prekršaj navodeći da isti u Zakonu o igrama na sreću Republike Srpske i Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, ima pravni osnov da prikuplja fotografije ličnih karata i pasoša koje su učesnici igara na sreću putem interneta dostavili prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na veb stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka.

Okružni sud je u prekršajnom postupku raspravljao o zakonitosti rješenja Agencije, za što nije nadležan, te je iz samo njemu poznatih razloga, donio predmetno rješenje koje je suprotno ranije donesenim presudama Suda BiH kojima je potvrđeno da *Meridian* nema zakonit osnov da prikuplja fotografije ličnih karata i pasoša koje su učesnici igara na sreću putem interneta dostavili prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na veb stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka.

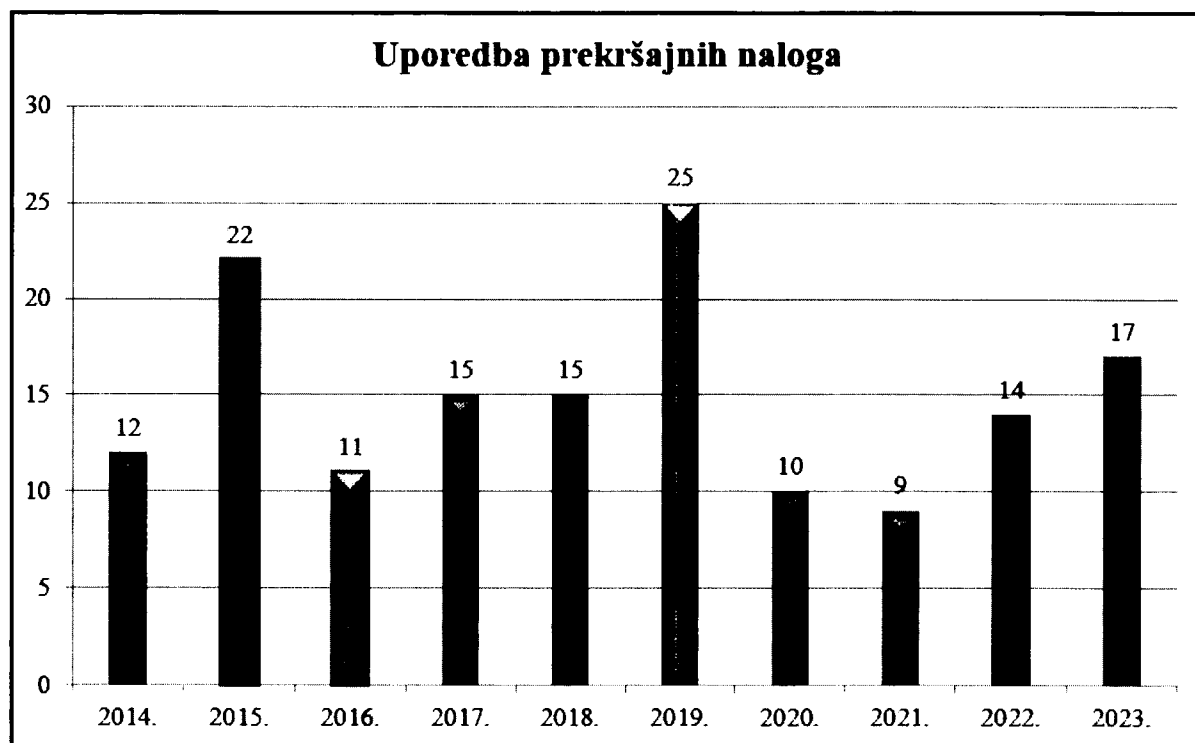
Zahtjev za pokretanje prekršajnog sudskog postupka

Podnesen je Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Opštinskom sudu u Čitluku, protiv načelnika opštine Čitluk.

Okrivljeni je odgovoran zbog objave na službenoj internet stanici opštine, imena i prezimena, mjesne zajednice stanovanja, jedinstvenog matičnog broja, broja telefona, iznosa štete i iznosa uplaćene štete za 996 lica sa područja te opštine kojima su isplaćena novčana sredstava za nastale štete na poljoprivrednim kulturama.

3.8.3 Uporedni podaci prekršajnih naloga 2014 – 2023. godina

PREKRŠAJNI NALOG										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno prekršajnih naloga	12	22	11	15	15	25	10	9	14	17
Kontroloru	1	1	4	3	4	10	3	6	9	7
Odgovornom licu	8	6	6	7	7	12	7	3	5	9
Zaposlenom u kontroloru	3	15	1	5	4	3	0	0	0	1
Javni organ	5	20	4	8	6	10	3	4	4	2
Pravno lice	6	2	7	7	9	15	7	4	6	9
Fizičko lice	0	0	0	0	0	0	0	1	4	6

3.9 Upravni sporovi

3.9.1 Sudske odluke

U izvještajnom periodu okončana su 23 upravna spora pokrenuta pred Sudom BiH protiv konačnih rješenja Agencije, po predmetima iz 2020, 2021, 2022. i 2023. godine, uključujući i dva zahtjeva za preispitivanje sudske presude.

Doneseno je 11 presuda kojima su odbijeni zahtjevi za poništenje rješenja Agencije, uključujući i dvije presude po zahtjevima za preispitivanje sudske odluke.

Doneseno je šest rješenja kojima su obustavljeni postupci po tužbama.

Donesena su dva rješenja kojima se tužbe odbacuju.

Donesene su četiri presude kojima su tužbe uvažene i predmeti vraćeni Agenciji na ponovno rješavanje.

Sud BiH je donio sljedeće odluke:

- 1) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo protiv rješenja Agencije, kojim se usvaja kao osnovan zajednički prigovor više lica, zbog obrade njihovih ličnih podataka u svrhu vjerodostojnosti diploma.
- 2) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba Centralne izborne komisije protiv rješenja Agencije kojim se zabranjuje CIK-u da objavljuje lične podatke registriranih iraća upisanih u izvod Centralnog biračkog spiska.
- 3) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu zbog poništenja rješenja Agencije, kojim je fakultetu zabranjeno fotografiranje zaposlenih u svrhu kontrole radnog vremena.
- 4) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba *Avon Cosmetics* BiH d.o.o. Sarajevo, protiv rješenja, kojim je zabranjena obrada jedinstvenog matičnog broja.
- 5) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba JU Univerzitet u Zenici protiv rješenja Agencije kojim je Univerzitetu zabranjeno da lične podatke svojih radnika i saradnika dostavlja trećoj strani bez pravnog osnova.
- 6) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo, protiv rješenja Agencije kojim je službi zabranjeno objavljivanje rješenja iz radnog odnosa na službenoj veb stranici.
- 7) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba Opštinskog suda u Sarajevu, protiv rješenja Agencije kojim je sudu zabranjeno da iz knjige isprava zemljišno knjižnog ureda izdaje dokumenta bez pravnog osnova.
- 8) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba fizičkog lica protiv Rješenja Agencije kojim je odbijen njen prigovor protiv JZU Dom zdravlja u Banjoj Luci i JU Centar za socijalni rad Banjaluka, zbog obrade ličnih podataka o zdravstvenom stanju.
- 9) Presuda kojom je odbijena kao neosnovana tužba fizičkog lica protiv rješenja Agencije kojim je odbijen prigovor protiv javnog organa zbog davanja podataka njihove objave u dnevnom listu.
- 10) Presuda kojom je uvažena tužba fizičkog lica protiv rješenja Agencije zbog objave podataka na novinskom portalu.
- 11) Presuda kojom je uvažena tužba fizičkih lica protiv zaključka Agencije kojim se oglasila nenadležnom u postupku objave optužnice u kojoj se navode lični podaci podnosilaca prigovora.
- 12) Presuda kojom je uvažena tužba podnosioca prigovora u odnosu na zahtjev kojim su odbijeni troškovi postupka.

- 13) Presuda kojom je uvažena tužba fizičkog lica, zbog ćutnje administracije.
- 14) Rješenje kojim je odbačen zahtjev Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za odgodu izvršenja rješenja Agencije, kojim je Ministarstvu naloženo da preduzme dodatne organizacione i tehničke mjere zaštite ličnih podataka
- 15) Rješenje kojim je odbačena tužba fizičkog lica protiv Agencije, zbog administrativne ćutnje Agencije u predmetu po njegovom prigovoru.
- 16) Rješenje kojim je obustavljen postupak po tužbi fizičkog lica protiv rješenja Agencije, kojim je prigovor protiv Fonda za povratak BiH, zbog nedostavljanja informacija po zahtjevu za slobodan pristup informacijama odbijen kao neosnovan.
- 17) Rješenje kojim je obustavljen postupak pokrenut tužbom fizičkog lica protiv rješenja Agencije kojim je donesen zaključak o odbacivanju prigovora iz razloga što je zasnova na istom ili sličnom činjeničnom osnovu, kao i ranije podneseni prigovor,
- 18) Rješenje kojim je obustavljen postupak pokrenut tužbom Ministarstva komunikacija i saobraćaja BiH protiv rješenja Agencije, kojim je Ministarstvu zabranjeno propisivanje podzakonskim aktom obradu ličnih podataka u postupku registracije vozila.
- 19) Rješenje kojim je obustavljen postupak pokrenut tužbom fizičkog lica zbog ćutnje administracije.
- 20) Rješenje kojim se obustavlja postupak protiv rješenja Agencije kojim se odbija prigovor fizičkog lica zbog „tajnog“ video nadzora i regresa.
- 21) Rješenje kojim je obustavljen postupak po tužbi fizičkog lica, protiv rješenja Agencije kojim je odbačen prigovor fizičkog lica protiv Fonda za povratak BiH zbog dostavljanja presude drugom javnom organu.

Presude Apelacionog vijeća Suda BiH

1. Presuda kojom je odbijen zahtjev fizičkog lica za preispitivanje presude Suda BiH, kojom je odbijena tužba protiv rješenja Agencije kojim je odbijen prigovor kao neosnovan protiv Alumine Zvornik u vezi sa obradom ličnih podataka u postupku sastavljanja odgovora na tužbu.
2. Presuda kojom je odbijen zahtjev fizičkog lica za preispitivanje presude Suda BiH kojom je odbijena tužba protiv rješenja Agencije, kojim je prigovor fizičkog lica protiv JU Centar za socijalni rad Banja Luka i Doma zdravlja Banja Luka, odbijen kao neosnovan.

3.9.2 Upravni sporovi iz 2023. godine

Tokom 2023. godine, pokrenuto je 15 upravnih sporova pred Sudom BiH protiv konačnih rješenja Agencije, uključujući dva zahtjeva za preispitivanje sudske odluke. Podnesena je jedna apelacija Ustavnom sudu BiH.

Dva upravna spora su pokrenuta tužbom od strane kontrolora iz javnog sektora, tri su pokrenuta tužbama pravnih lica, jedan od strane advokata a sedam sporova su pokrenuti tužbama podnosilaca prigovora. Jedan zahtjev za preispitivanje sudske odluke podnesen je od strane kontrolora iz javnog sektora, a dva od strane podnosilaca prigovora.

Apelaciju Ustavnom sudu BiH je podnio podnosilac prigovora.

Tužbe za poništenje rješenja/zaključaka Agencije Sudu BiH, podnijeli su:

1. Fizičko lice protiv rješenja Agencije kojim je utvrđeno da se njegov prigovor protiv Elektroprivrede BiH smatra kao da nije ni podnesen.
2. *Mondi Consulting* d.o.o. Sarajevo, protiv rješenja Agencije kojim je zabranjeno da vrši video nadzor nad zajedničkim dijelovima stambeno-poslovne zgrade na Ilidži.
3. Fizička lica protiv rješenja Agencije koji je njihov prigovor odbačen jer se zasniva na istom činjeničnom i pravnom osnovu kao i ranije riješeni prigovor.
4. Fond za djelatnost obrazovanja, nauke, kulture, ekonomske, finansijske i socijalne sigurnosti Bošnjaka „Bošnjaci“ Sarajevo, protiv rješenja Agencije kojim je zabranjeno objavljivanje rang liste kandidata za dodjelu stipendije na veb stranici Fonda, na osnovu saglasnosti.
5. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo protiv rješenja Agencije, kojim je usvojen prigovor fizičkog lica zbog davanja podataka o prijavi porodičnog nasilja novinskom portalu.
6. Fizičko lice iz Sarajeva protiv rješenja Agencije, kojim je odbijen njegov prigovor protiv novinskog portala zbog objave teksta o porodičnom nasilju.
7. Advokat iz Visokog protiv rješenja Agencije kojim je zabranjeno pribavljanje isprava iz ostavinskog postupka bez adekvatnog pravnog osnova, te korištenje nezakonito pribavljenih dokumenta iz ostavinskog postupka u parničnom postupku.
8. Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH protiv rješenja Agencije kojim je Vijeću zabranjeno da u postupku prijema sudije, tužioca i stručnog savjetnika obrađuje lične podatke o bračnom i vanbračnom statusu, članovima porodice zaposlenima u pravosuđu.
9. Fizičko lice protiv rješenja Agencije kojim je istom zabranjeno da kamerama videonadzora snimaju imovinu čiji suvlasnik i suposjednik je podnosilac prigovora, te naloženo da ukloni 6 kamera videonadzora instaliranih na stambenom objektu u Sarajevu.
10. *Nex studio* d.o.o. Sarajevo protiv rješenja Agencije kojim je naloženo da izvrše povrat broja telefona bivšeg zaposlenika.
11. Fizičko lice protiv rješenja Agencije kojim Privatnoj medicinsko - biohemijskoj laboratoriji „Bayer laboratorija“, naloženo usmjerenje kamera videonadzora na vlastitu imovinu i donošenje Odluke o video nadzoru.
12. Fizičko lice protiv rješenja Agencije kojim se oglašava nenadležnom za rješavanje po predmetu uništenja kopije poštanskog čeka.
13. Fizičko lice zbog ćutnje administracije, a protiv obavještenja Agencije da nije u roku od 60 dana riješila prigovor.

Zahtjev za preispitivanje sudske odluke podnijeli su:

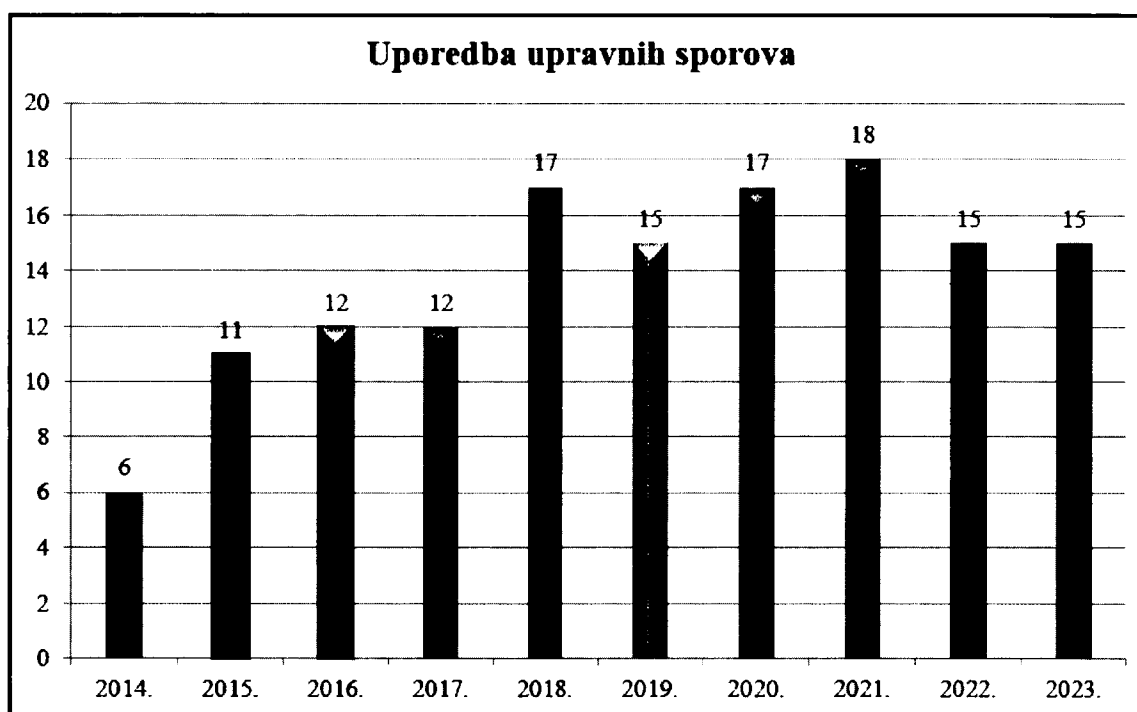
1. Fizičko lice iz Banja Luke za preispitivanje presude Suda BiH i poništenje konačnog upravnog akta Agencije kojim je njegov prigovor protiv JU Centar za socijalni rad Banja Luka i Doma zdravlja Banja Luka, odbijen kao neosnovan.
2. Centralna izborna komisija BiH za preispitivanje Presude Suda BiH i poništenje konačnog upravnog akta Agencije kojim je Centralnoj komisiji BiH zabranjeno da na službenoj internet stranici objavljuje lične podatke birača koji su prijavljeni za glasanje iz inostranstva.

Apelacija ustavnom sudu BiH:

Apelaciju ustavnom sudu BiH podnijelo je fizičko lice iz Banja Luke kojom osporava presude Suda Bosne i Hercegovine i rješenje Agencije kojim je njegov prigovor, zbog obrade biometrijskih podataka - otisaka prstiju prilikom izdavanja lične karte i pasoša, odbijen kao neosnovan.

3.9.3 Uporedni podaci upravnih sporova 2014 – 2023. godina

UPRAVNI SPOROVI										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno upravnih sporova	6	11	12	12	17	15	17	18	15	15
Riješeno	6	11	12	12	17	12	5	9	3	2
Riješeno u korist Agencije	5	10	6	10	14	11	5	6	2	2
Riješeno protiv Agencije	1	1	6	2	3	1	0	3	1	0
Neriješeno	0	0	0	0	0	3	12	9	12	13

3.10 Mišljenja

U izvještajnom periodu izdato je 150 stručnih mišljenja i to kontrolorima iz javnog sektora izdata su 50 stručnih mišljenja, pravnim licima 37, a fizičkim licima 63 stručna mišljenja. Izdato je 28 mišljenja na zakone i podzakonske akte.

Po dostavljenim zahtjevima za davanje mišljenja Agencija je dala 147 odgovora umjesto mišljenja, a u 96 slučajeva podnosiocima zahtjeva za davanje mišljenja je uputila na akte objavljene na veb stranici.

Po osnovu mišljenja, odgovora i uputa na veb stranicu, izdato je 421 akata.

Stručna mišljenja, su se odnosila na sljedeća pitanja:

- videonadzor
- davanje podataka trećoj strani
- obrada podataka o vakcinisanju protiv *COVID-19*
- obrada ličnih podataka iz radno – pravnih odnosa
- kopija lične karte i putne isprave
- obrada ličnih podataka preko obrađivača
- donošenje i primjena provedbenih propisa iz Zakona
- obrada ličnih podataka u različitim postupcima
- objavljivanje ličnih podataka na veb stranicama
- kreiranje lažnog *Facebook* profila
- obrada ličnih podataka u novinarske svrhe
- uticaj Opšte uredbe na kontrolore u Bosni i Hercegovini
- prenos ličnih podataka u inostranstvo

3.10.1 Mišljenja na zakone, podzakonske akte i međunarodne sporazume

Jedna od zakonskih obaveza Agencije je da prati stanje u oblasti zaštite ličnih podataka i da s tim u vezi daje prijedloge, inicijative i mišljenja. Predlagači propisa kojima se reguliše zaštita ličnih podataka, u pravilu, ne dostavljaju prijedloge Agenciji na mišljenje. Obaveza dostavljanja propisa na mišljenje, prije njihovog usvajanja u zakonodavnoj proceduri nije sistemski riješena.

Predlagači propisa koji se upućuju u parlamentarnu proceduru na nivou Bosne i Hercegovine obavezni su da dostave prijedloge zakona na mišljenje Agencije, dok predlagači zakona drugih nivoa vlasti, entiteti i kantoni, nemaju takvu obavezu.

3.10.1.1 Nacrti i prijedlozi zakona dostavljeni na mišljenje:

1. Nacrt Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti - Ministarstvo sigurnosti BiH.
2. Nacrt Zakona o organizaciji tržišta vina u BiH - Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH.
3. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima - Ministarstvo sigurnosti BiH.
4. Prednacrt Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH - Ministarstvo pravde BiH.
5. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine – Ministarstvo pravde BiH.
6. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH - Ministarstvo pravde BiH.
7. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH, predlagač poslanik - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

8. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o sportu u BiH, čiji je predlagač poslanik - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
9. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o zastavi BiH, čiji je predlagač poslanik - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
10. Nacrt sporazuma između BiH i Evropske unije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za evropsku graničnu i obalnu stražu u BiH - Ministarstvu sigurnosti BiH.
11. Nacrt Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu - Ministarstvo finansija BiH.
12. Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakona BiH, čiji su predlagači poslanici - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
13. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
14. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
15. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
16. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o radu u institucijama BiH, čiji su predlagači poslanici - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH
17. Prijedlog zakona o transportu prirodnog gasa, regulatoru i unutrašnjem tržištu u BiH - Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.
18. Nacrt zakona o dopuni Zakona o platama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH - Ministarstvo pravde BiH.
19. Nacrt Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu - Ministarstvo finansija i trezora BiH

Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

„Član 15. (Podaci koji se prikupljaju prilikom mjera identifikacije i praćenja)

Ovim članom su detaljno propisani podaci koje obveznici prikupljaju u svrhu identifikacije i praćenja klijenta i to za fizička lica, za obrt i drugu samostalnu djelatnost. Osim podataka koji su taksativno pobrojani u stavu (1) ovog člana, u stavu (4) je propisano da *„obveznik prikuplja i druge podatke u obimu u kojem su mu potrebni za procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u skladu sa odredbama ovoga zakona i na osnovu njega donesenih podzakonskih akata.“* Stavom (15) propisano je *„Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, može podzakonskim aktom pobliže definisati sadržaj podataka koje je obveznik dužan da pribavi u svrhu provođenja mjera identifikacije i praćenja i obavješćavanja FOO“*

Naprijed navedene norme nisu u skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti jer ovakav način propisivanja obrade dodatnih podataka ostavlja mogućnost proizvoljnosti. Zakonom nisu utvrđeni kriteriji za obradu dodatnih podataka, tako da donosilac podzakonskog akta može u provjeru uključiti bilo koji drugi podatak, što je neprihvatljivo.

- Član 21. (Određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta na osnovu video elektronske identifikacije

Ovim članom je propisana mogućnost *„video elektronske identifikacije na daljinu, u skladu sa propisima u BiH, koji uređuju oblast video elektronske identifikacije“*.

Naprijed navedena norma nije u skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti, jer propisuje video elektronsku identifikaciju u skladu sa domaćim propisima iz ove oblasti, koji ne postoje ili su bar Agenciji nepoznati. U nedostatku domaćih propisa iz ove oblasti istu je nemoguće primijeniti.

Nadalje, ukoliko je povežemo sa članom 19. stav (2) (Specifični slučajevi koji se odnose na određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta) koji se odnosi na priređivače igara na sreću prilikom registracije na elektronsku platformu za klađenje, mogu nastati nesagledive posljedice.

Dakle, bez dodatnih propisa o tehničkim i drugim uslovima koji moraju biti ispunjeni ovu normu nije moguće primijeniti.

Pojam video elektronske identifikacije ne postoji u evropskim propisima sa kojima je vršeno usklađivanje Nacrta Zakona, osim što je u Direktivi 2018/843 u uvodnom dijelu u stavu (22) navedeno sljedeće „*zahvaljujući najnovijim tehničkim trendovima u digitalizaciji transakcija i plaćanja moguća je sigurna daljinska ili elektronska identifikacija*“.

„*U obzir se mogu uzeti i drugi postupci sigurne daljinske ili elektronske identifikacije koje je na nacionalnom nivou regulisao, priznao, odobrio ili prihvatio nadležni nacionalni organ*“

- Član 59. (Obaveza vođenja evidencije) i Član 92. (Rokovi za čuvanje podataka)

Ovim članovima su propisani rokovi za čuvanje podataka koji se, prema našem mišljenju, u jednom dijelu i preklapaju. Nismo uočili razliku između člana 59. i člana 92. stav (1), te je nejasno zbog čega se u dva člana propisuju rokovi, koji se odnose na čuvanje dokumentacije.

Nadalje rokovi su propisani na generalan način, bez osnovnih i dodatnih rokova koji su propisani u relevantnim evropskim propisima.

U Nacrtu Zakona u članu 92. rok za čuvanje dokumentacije i informacija je 10 godina od prestanka poslovnog odnosa, izvršene transakcije ili od momenta identifikacije klijenta u kasinu, igraonici ili pristupu sefu.

Za razliku od navedenog u Direktivi 2015/849, u članu 40, propisan je rok za čuvanje dokumentacije i informacija, u slučaju „*dubinske analize stranke*“ u roku od 5 godina od prestanka poslovnog odnosa. Nakon isteka ovog roka podaci treba da se brišu, osim ako je drugačije propisano nacionalnim zakonodavstvom kojim se određuje pod kojim okolnostima pružalac platnih usluga može dalje čuvati podatke. Isto tako propisano je da države članice mogu odrediti duže rokove čuvanja „*nakon što provedu detaljnu procjenu nužnosti i proporcionalnosti takvog daljnjeg čuvanja, te ako to smatraju opravdanim*“ s tim da taj rok ne može biti duži od 5 godina.

U članu 92. stavu (3) Nacrta Zakona određen je rok od 8 godina za čuvanje podataka o prenosu gotovine preko državne granice.

U relevantnoj Uredbi u članu 13. taj rok je 5 godina s tim da se može produžiti još dodatne tri godine pod određenim uslovima, koji trebaju biti propisani.

Shodno naprijed navedenom, postoji očigledna nesaglasnost sa evropskim propisima u načinu propisivanja rokova za čuvanje podataka.“

Nacrt Zakon o organizaciji tržišta vina u BiH

U članu 20. stav (1) tačka b) Nacrta zakona, propisano je da zahtjev za zaštitu naziva kao oznaka porijekla ili geografskog porijekla uključuju „*ime i adresa podnosioca zahtjeva*“. Iz navedene odredbe se ne može zaključiti, a sasvim je izvjesno da će navedeni zahtjev sadržavati i prezime podnosioca zahtjeva, te je potrebno propisati i tu vrstu ličnog podatka.

Nadalje, članovi 26, 30 i 51., Nacrta zakona propisuju uspostavu i vođenje određenih registara, dostavljanje podataka od strane nadležnih institucija, dostupnost javnosti, te da će Vijeće ministara podzakonskim propisom detaljnije propisati uspostavu, sadržaj i druge pojedinosti u vezi sa registrom.

Shodno principu pravičnosti i zakonitosti, te imajući u vidu da je nesporno da će registri sadržavati lične podatke (fizička lica, podnosioci zahtjeva, vinogradari, proizvođači i dr.), mišljenja smo da je u Nacrtu zakona neophodno propisati vrste podataka ali i način obrade.

Pri tome je potrebno ispoštovati princip neophodnosti iz člana 4. stav (1) tačka c) koji obavezuje kontrolora da: „*lične podatke obrađuje samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe*“. Ovaj princip znači obavezu kontrolora da prilikom donošenja propisa treba procijeniti koje lične podatke je neophodno obraditi da bi se ispunila određena svrha.

Propisivanjem u zakonu svih segmenata obrade ličnih podataka otklanja se mogućnost za proizvoljno i arbitrarno kreiranje pravila za obradu ličnih podataka u podzakonskim aktima, te se osigurava pravna sigurnost, izvjesnost i predvidljivost.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o strancima

Članom 63. Nacrta zakona propisana je izmjena člana 128. Zakona o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj: 88/15 i 34/21), kojom se između ostalog u stavu (1) dodaju nove tačke „jj“ i „kk“ kojom se propisuje vođenje službenih evidencija o: „*strancima kojima je viza produžena*“ i „*strancima kojima je izdata viza na posebnom obrascu za izdavanje vize*“.

Za propisivanje novih službenih evidencija dato je obrazloženje da „*Cilj ove dopune je usklađivanje sa Uredbom (EU) 2019/1155 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. juna 2019. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)*“.

S tim u vezi, nesporno je da se lični podaci stranca pored ostalog obrađuju radi izdavanja vize, te da pravni okvir sa obradu ličnih podataka u svrhu produženja vize i na posebnom obrascu za izdavanje vize proizlazi iz Zakonika o vizama.

Naprijed navedeno ne znači da je po automatizmu potrebno propisati i uspostaviti i posebne evidencije o strancima kojima je viza produžena i strancima kojima je izdata viza na posebnom obrascu za izdavanje vize.

Naime, obaveza uspostavljanja posebnih evidencija na način propisan u članu 63. stav (1) tačke jj) i kk) Nacrta zakona ne proizlazi iz Zakonika o vizama niti je za neophodnost uspostavljanja istih dato dodatno obrazloženje.

Upitnost uspostavljanja predmetnih evidencija kao posebnih službenih evidencija u članu 128. Zakona o strancima, potvrđuje i činjenica da je u stavu (1) tačka e) istog zakona već propisana službena evidencija o: „*e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je izdata viza*“.

Shodno tome, mišljenja smo da se izmjenom naziva postojeće evidencije i eventualno dodavanjem dodatnih rubrika u istoj može postići jedinstveno evidentiranje stranaca kao podnosilaca zahtjeva, stranaca kojima je izdata ili produžena viza, bez propisivanja nove evidencije, koja je sama sebi svrha.

Iz istih razloga mišljenja smo da je potrebno u članu 128. stav (1) Zakona o strancima brisati tačke g) i h) kojima su propisane službene evidencije o: „*strancima kojima je viza ukinuta*“ i „*strancima kojima je viza poništena*“, obzirom da je Nacrtom zakona izmjenjena tačka i) koja propisuje službenu evidenciju o „*strancima kojima je viza ukinuta ili poništena i izrečena mjera protjerivanja*“.

Prednacrt Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH

U Prednacrtu zakona nisu uvažene primjedbe istaknute u mišljenju Agencije iz 2021. godine.

Ministarstvo pravde BiH je tokom 2021. godine, Agenciji dostavilo Nacrt Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH, na koji su date i obrazložene primjedbe.

„U članu 15. stav (5) Nacrta Zakona propisano je: „ *Komisija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, propisati obrasce i sadržinu Izvještaja, te uspostaviti Jedinostveni registar imovine nosilaca javnih funkcija.*“

Iz citiranog stava, proizlazi da će osim taksativno pobrojanih podataka u stavu (2) istog člana, Komisija za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Komisija), dodatno propisati sadržaj izvještaja, što upućuje na zaključak da u Nacrtu Zakona nisu propisane sve vrste ličnih podataka koji će se obrađivati u izvještaju, a što je potrebno učiniti.

Iz iste odredbe proizlazi pravni osnov za uspostavljanje jedinstvenog registra imovine nosilaca javnih funkcija, dok je u stavu (7) propisano da je jedinstveni registar dostupan na službenoj veb stranici Komisije, a u stavu (8) da se s ciljem sprječavanja zloupotrebe, lični podaci nosilaca javnih funkcija, njihovih bliskih srodnika i povezanih lica štite u skladu sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka.

Takođe, prema članu 19. stav (5) Nacrta Zakona, pravila o vođenju registra, obrasci i druga pitanja neophodna za funkcioniranje registra, biće propisana Pravilnikom o načinu vođenja registra, koji donosi Komisija.

Cijeneći prethodno obrazložene uslove principa pravičnosti i zakonitosti, mišljenja smo da Nacrtom Zakona treba biti propisan sadržaj jedinstvenog registra i način vođenja istog tj. da li će se voditi u materijalnoj, elektronskoj ili kombinaciji ove dvije forme te, vrste ličnih podataka koje se obrađuju, koji lični podaci će biti izostavljeni od objave na veb stranici, vremenski period čuvanja ličnih podataka, te mjere zaštite.

U članu 16. Nacrta Zakona (Provjera podataka iz Izvještaja), propisano je da Komisija vrši provjeru tačnosti i potpunosti podataka iz izvještaja, upoređivanjem tih podataka sa prikupljenim podacima o imovini i prihodima nosilaca javne funkcije od institucija, organa i pravnih lica koji raspolažu tim podacima na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.

Istim članom je propisano da postupak prikupljanja podataka i njihove provjere, kao i institucije od kojih se pribavljaju podaci, Komisija propisuje pravilnikom.

Takođe, u članu 26. stav (10) Nacrta Zakona utvrđeno je da će Komisija u postupku utvrditi činjenice i dokaze u saradnji sa drugim organima, te da sve institucije na svim nivoima vlasti u BiH, sva fizička i pravna lica od kojih Komisija to zatraži imaju obavezu da Komisiji dostave tražene informacije.

S tim u vezi, a imajući u vidu da se pristup i uvid u bankovne evidencije može vršiti samo na osnovu zakonskih odredbi koje se odnose na institut bankarske tajne, propisan važećim zakonima o bankama u Bosni i Hercegovini, proizilazi da bi pravni osnov za ovaj segment provjere trebao biti preciziran u Nacrtu Zakona a ne u podzakonskom aktu.

U članu 17. stav (13) Nacrta Zakona propisano je da „*Nakon izbora, član Komisije je dužan da podnese, redovno ažurira i javno objavi na službenoj veb stranici Komisije Izvještaj o finansijskom stanju i imovini iz člana 15. ovog Zakona.*“

Iz citirane odredbe proizlazi obaveza člana Komisije da javno objavi izvještaj na veb stranici Komisije.

Imajući u vidu da će jedinstveni registar biti dostupan na službenoj veb stranici Komisije, nije jasno da li će izvještaj iz člana 15. Nacrta Zakona, koji podnosi član Komisije, biti dostupan u okviru i po

proceduri objave podataka iz jedinstvenog registra od strane Komisije ili izvan istog javnom objavom na veb stranici od strane člana Komisije.

Upravo u cilju potpunog i preciznijeg reguliranja obrade ličnih podataka, ukazujemo da Nacrtom Zakona treba utvrditi sve segmente obrade ličnih podataka.“

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

Nacrt zakona je, u dijelu koji propisuje obradu ličnih podataka, skoro identičan sa prijedlogom istog zakona na koji je Agencija dala mišljenje Parlamentarnoj skupštini BiH.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je 2022. godine dostavio na mišljenje Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, na koji je Agencija dala mišljenje.

U mišljenju su iznesene primjedbe na član 62a. „*Registar zaposlenih*“, kojim je obrada ličnih podataka državnih službenika i zaposlenika bila propisana na isti način kao u predmetnom Nacrtu zakona.

U nastavku ćemo iznijeti primjedbe na član 62a. prijedloga zakona.

„Stavom (2) propisano je da Registar „...*služi za upravljanje kadrovima i za druge potrebe vezano za radne odnose*...“. Ukoliko ovu odredbu povežemo sa principom svrhe iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona, prema kojoj je kontrolor dužan „*lične podatke koje prikuplja za posebne, izričite i zakonite svrhe ne obrađuje na bilo koji način koji nije u skladu s tom svrhom*“, dolazimo do zaključka da je ova formulacija neprecizna i da će stvoriti probleme u praksi. Ukoliko je propisano da je svrha vođenja Registra upravljanje kadrovima, nejasno je koje su to druge potrebe iz radnih odnosa, u koje se Registar vodi. Ovdje je potrebno razlikovati ulogu Agencije za državnu službu od uloge institucije u kojoj državni službenik radi. Svrhu u koju se vodi Registar treba jasno i precizno odrediti u skladu sa zakonskim ovlaštenjima Agencije za državnu službu i ukloniti nejasne formulacije iz odredbe.

Dakle, stav (2) je neprecizan jer u potpunosti nije jasna svrha u koju će se podaci obrađivati u Registru.

Sljedeći nedostatak na koji se ukazuje su kategorije zaposlenih čiji podaci će se obrađivati u Registru. Zakon o državnoj službi se odnosi isključivo na državne službenike, prema predmetu zakona, te je nezakonito istim propisivati da Agencija za državnu službu vodi Registar svih zaposlenih.

Naziv člana treba odražavati suštinu predmeta propisivanja, te ga treba promijeniti u „Registar državnih službenika“. Na taj način bi se isti razlikovao od registra ostalih zaposlenih u javnom sektoru.

Stavom (3), koji je greškom tako označen, jer bi po redoslijedu trebalo da bude stav (4), propisane su vrste podataka, tako da je poslije nabranja vrsta ličnih podataka koje će sadržavati Registar propisano „*i drugim propisanim podacima koji su od značaja za upravljanje ljudskim potencijalima ili dio personalnog dosjea zaposlenog*“. Ovaj dio je neprihvatljiv jer ostavlja mogućnost da se u Registru nađu i drugi podaci propisani i drugim propisom. Prema principu iz člana 4. stav (1) tačka c) Zakona, kojim je propisano da je kontrolor obavezan da „*lične podatke obrađuje u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe*“, proizlazi da kada se pravilno odredi svrha obrade ličnih podataka onda treba da se odrede i vrste ličnih podataka koje su neophodne za ispunjenje te svrhe. Posebno naglašavamo da, kada su u pitanju posebne kategorije ličnih podataka, kao što je podatak o nacionalnosti, pored postojanja zakonskog ovlaštenja za njegovu obradu, neophodno je propisati i odgovarajuću zaštitu, shodno članu 10. Zakona. Želimo istaći da obrada podatka o krivičnim presudama, kao zasebnog podatka, nema logično opravdanje, s obzirom činjenicu bi isti

podatak mogao da se obrađuje u okviru podataka o prestanku radnog odnosa ili o disciplinskim mjerama ili suspenziji, kao jedan od razloga za prestanak radnog odnosa i sl. Dakle, obrada tog podatka bi bila neophodna ukoliko se veže za neko statusno pitanje državnog službenika.

Agencija nije ta koja će određivati koja vrsta ličnih podataka treba da se obrađuje u Registru, to treba da uradi predlagač, u skladu sa ovlaštenjima i nadležnostima Agencije za državnu službu propisanim ovim zakonom i za isto se mora dati adekvatno obrazloženje.

Stavom (6) je propisano da „*Uspostavljanje i vođenje Registra zaposlenih, dostavljanje i korištenje podataka detaljnije reguliše Vijeće ministara*“. Kao što smo i prethodno istakli, zakonom treba da budu propisani svi segmenti obrade ličnih podataka, tako da se podzakonskim aktom jedino regulišu tehnička pitanja funkcioniranja Registra.

Zakonom je neophodno propisati i vremenski period čuvanja podataka.

Budući da se radi o elektronskoj evidenciji i elektronskom dostavljanju podataka od strane institucija prema Agenciji za državnu službu isto je neophodno propisati zakonom. Da bi institucije dostavile podatke Agenciji za državnu službu potrebno je da vode dosje u elektronskom obliku.“

3.10.1.1. Podzakonski akti dostavljeni na mišljenje

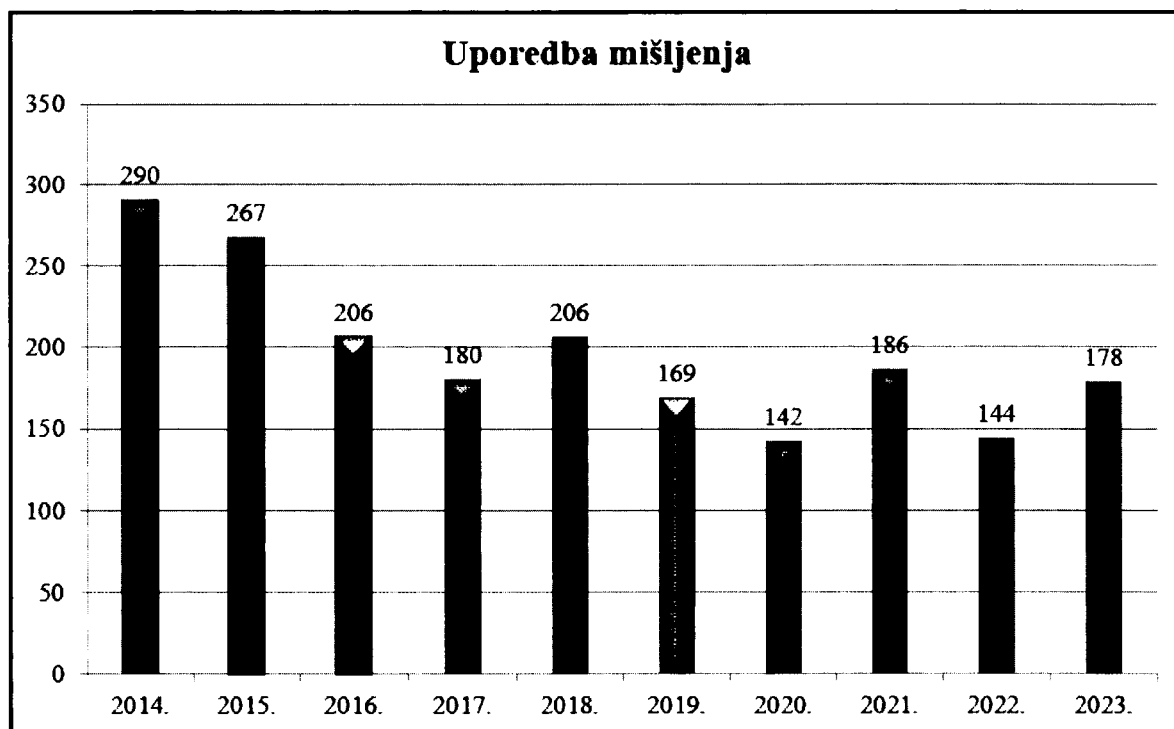
1. Prijedlog Pravilnika o evidenciji naučnog i poslovnog iseljništva i istaknutih pojedinaca u iseljništvu iz BiH - Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.
2. Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade zaposlenima u institucijama BiH - Ministarstvo finansija BiH.
3. Prijedlog teksta člana o zaštiti podataka – UN *Ad Hoc* odbora za izradu sveobuhvatne međunarodne konvencije o suzbijanju upotrebe informacionih i komunikacionih tehnologija u kriminalne svrhe – Ministarstvo sigurnosti BiH.
4. Nacrt Odluke o uspostavljanju i ažuriranju registra dijaspor Brčko distrikta BiH - Vlada Brčko distrikta BiH - Odjeljenju za evropske integracije i međunarodnu saradnju.
5. Odluka o Registru zaposlenih u javnom sektoru Zeničko-dobojskog kantona - Uredu za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona.
6. Odluka o Registru imenovanih lica u Zeničko-dobojskom kantonu - Ured za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona.

3.10.1.2 Prijedlozi međunarodnih sporazuma dostavljeni na mišljenje:

1. Nacrt sporazuma između BiH i Vlade Republike Italije o uzajamnom priznavanju u oblasti zamjene vozačkih dozvola - Ministarstvo komunikacija i saobraćaja BiH.
2. Nacrt sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Italije, o ekonomskoj saradnji - Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH.
3. Sporazum o prenosu podataka između COST Asocijacije i članova COST-a - Ministarstvo civilnih poslova BiH.

3.10.2 Uporedni podaci mišljenja 2014 – 2023. godina

MIŠLJENJA										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno	290	267	206	180	206	169	142	186	144	178
Stručna mišljenja	282	259	192	139	169	155	122	158	111	150
Javnim organima	80	84	64	66	46	63	45	64	49	50
Pravnim licima	18	28	34	36	29	29	30	18	18	37
Fizičkim licima	184	147	94	78	94	63	47	76	44	63
Mišljenje na zakone	6	6	8	38	31	12	18	18	30	18
Mišljenje na podzakonske akte	1	0	4	2	3	1	1	4	4	8
Mišljenje na druge pravne akte	1	2	2	1	3	1	1	6	0	2

3.11 Glavni registar

Glavni registar je elektronska evidencija osnovnih podataka o zbirkama ličnih podataka koje vode kontrolori, a ima za cilj da nosioce podataka informiše koje lične podatke kontrolori mogu prikupljati i na drugi način obrađivati. Ove informacije Agencija objedinjuje i objavljuje, na koji način i nastaje Glavni registar. Glavni registar pruža mogućnost Agenciji za sagledavanje i analizu koje vrste podataka su sadržane u zbirkama ličnih podataka kontrolora u određenoj oblasti.

Registracija kontrolora je obaveza kontrolora da prije uspostavljanja zbirke ličnih podataka dostave Agenciji obavještenje o namjeravanom uspostavljanju zbirke ličnih podataka sa informacijama o zbirci ličnih podataka propisanim članom 13. Zakona o zaštiti ličnih podataka. Način ispunjavanja ove obaveze propisan je Pravilnikom o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 52/09).

Kontrolori osnovne podatke o zbirkama ličnih podataka koje vode, dostavljaju na obrascu „Evidencija o zbirci ličnih podataka“. Agencija provjerava sadržaj dostavljenih obrazaca, te utvrđuje da li su dostavljeni obrasci ispravno popunjeni. tj. da li je obrada ličnih podataka u predmetnim evidencijama principijelno zakonita ili ne.

Ako obrasci nisu ispravno popunjeni, Agencija obavještava kontrolora o greškama, te nalaže da se greške isprave, a ispravno popunjeni obrasci dostave Agenciji.

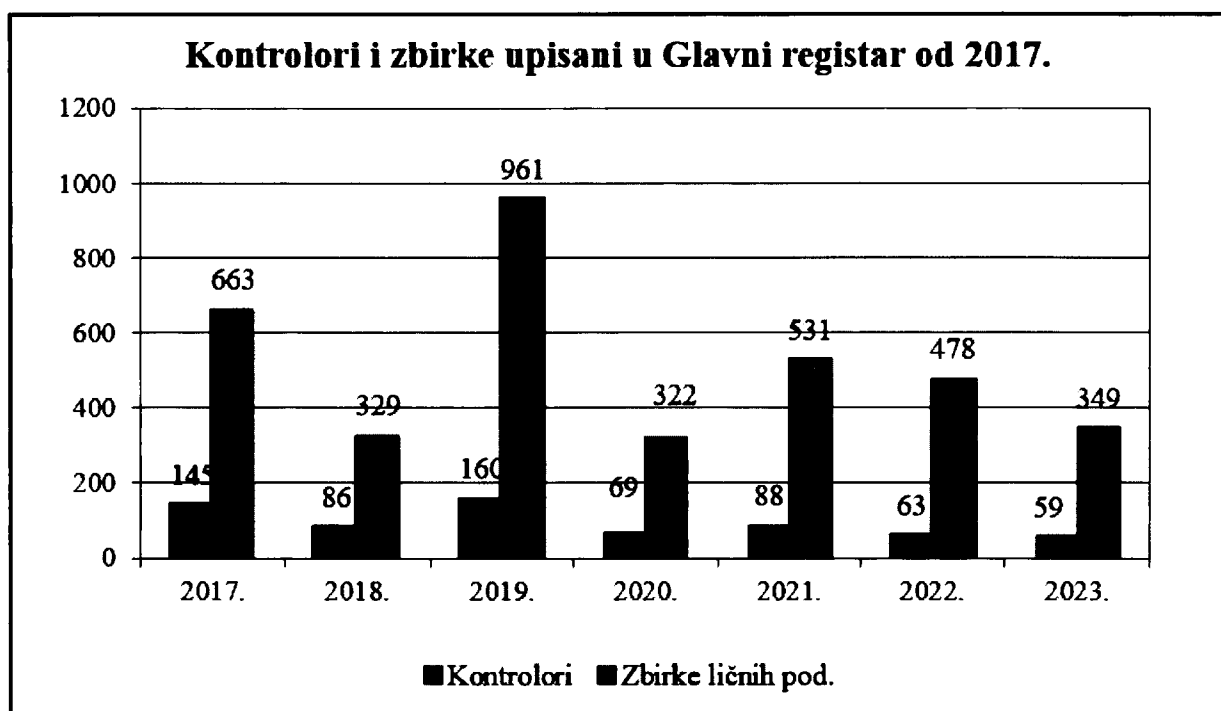
Agencija registruje kontrolora u Glavni registar tako što mu dodjeljuje i dostavlja korisničko ime i šifru, te mu nalaže da podatke iz dostavljenih obrazaca unese u Glavni registar.

U toku 2023. godine ukupno je pripremljeno i dostavljeno kontrolorima 247 akta i to: 59 akata sa korisničkim podacima i 188 kata vezanih za: neispravno popunjene obrasce, dostavljanje novih korisničkih podataka na zahtjev kontrolora, odobrenja za izmjenu ranije upisanih podataka u Glavni registar i urgencija za unos podataka u Glavni registar.

Osim navedenih aktivnosti Agencija vrši provjeru podataka koje su kontrolori unijeli u Glavni registar, a u toku 2023. godine izvršen je pregled unesenih podataka za 425 evidencija o zbirci ličnih podataka, uključujući i preglede koji se odnose na izmjene ranije upisanih evidencija.

U sljedećoj tabeli prikazan je broj kontrolora i zbirke upisanih u Glavni registar, a grafički je predstavljen period od 2017. godine.

Kontrolori i zbirke upisane u Glavni registar									
	od 2010. do 2016.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ukupno
Kontrolori	446	145	86	160	69	88	63	59	1116
Zbirke ličnih podataka	2485	663	329	961	322	531	478	349	6118

3.12 Informacioni sistem

Redovne aktivnosti potrebne za nesmetano funkcioniranje Informacionog sistema Agencije obuhvataju niz aktivnosti, i to: instaliranje, održavanje i nadogradnju softvera; kreiranje sigurnosnih kopija za internu bazu, Glavni registar i *File server*; utvrđivanje i otklanjanje nepravilnosti; dijagnosticiranje kvarova i predlaganje servisa računara i drugih uređaja; pripremu specifikacija za nabavku računara i računarske opreme; pomoć zaposlenim pri korištenju računara; obrada i vođenje evidencije o hardveru i softveru; tehničko održavanje veb stranice i dodavanje novih dokumenata na veb stranicu Agencije i druge aktivnosti.

U toku 2023. godine izvršeno je znavljanje informatičke opreme, nabavljena su četiri desktop računara i tri laptopa.

3.12.1 Interna baza

Interna baza je u funkciji od 2012. godine. Sadrži module: Inspekcije, Mišljenja, Odgovori, Prigovori i Službena dužnost. Interna baza je razvijena sa ciljem da se službenicima koji rade na ovim poslovima omogući brži i jednostavniji način dolaska do potrebnih informacija. Svi službenici su dužni da u Internu bazu unesu podatke o poslovima koji su vezani za navedene module. Upisivanjem ovih podataka u bazu isti postaju dostupni i drugim službenicima koji imaju pravo pristupa.

U Internu bazu, do kraja 2023. godine, ukupno je uneseno 6197 dokumenata (rješenja, odgovora, zaključaka, mišljenja, itd.), po modulima: inspekcije 626, mišljenja 2534, odgovori 916, prigovori 1702 i službene dužnosti 419.

3.12.2 Sistem upravljanja informacionom sigurnošću (ISO 27001)

ISO 27001 je međunarodni standard objavljen od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) koji utvrđuje kako upravljati informacionom sigurnošću. Ovaj standard se može primijeniti u organizaciji bilo kojeg tipa i predstavlja skup najboljih svjetskih praksi pri upravljanju informacionom sigurnošću. Projekat izgradnje sistema upravljanja informacionom sigurnošću (Projekat ISMS) pokrenut je sa ciljem da se u Agenciji uspostavi sistem sigurnosti informacija. Agencija je započela aktivnosti na izgradnji sistema upravljanja informacionom sigurnošću prema ovom standardu u toku 2014. godine.

U toku 2023. godine nisu vršene izmjene ili dorade sistema.

3.13 Javnost rada i saradnja sa medijima

U okviru komunikacije sa javnošću, širenje znanja o zaštiti ličnih podataka jedan je od osnovnih instrumenata koji omogućavaju djelotvornost rada svakog nadzornog organa koji se bavi zaštitom ličnih podataka. Agencija je u izvještajnom periodu aktivno, u skladu sa svojim kapacitetima, izvijestavala javnost o svojim aktivnostima.

U svrhu podizanja svijesti javnosti o pravu na zaštitu ličnih podataka i privatnosti Vijeće Evrope je, uz podršku Evropske komisije, 2006. godine proglasilo 28. januar evropskim Danom zaštite podataka, koji je u svijetu poznat i kao Dan privatnosti. Ovog dana ujedno se obilježava i godišnjica Konvencije (ETS 108) za zaštitu lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka.

Agencija je prema ustaljenoj praksi četrnaesti put obilježila *evropski dan zaštite podataka*. Tim povodom održana je Pres konferencija 26. januara u 11:00 časova u zgradi Spoljnotrgovinske komore BiH, na kojoj su mediji upoznati sa najznačajnijim aspektima rada Agencije u prethodnoj godini i planovima za naredni period.

3.13.1 Aktivnosti vezane za medije

Agencija je i tokom 2023. godine, osim obilježavanja evropskog dana zaštite podataka, informisala javnost o preduzetim aktivnostima, aktuelnim predmetima i pitanjima, davanjem odgovora na upite medija, institucija i građana, putem saopštenja i izjava, te gostovanja u različitim medijima.

Provedene su sljedeće aktivnosti: dato je 20 pisanih odgovora na upite medija, pet telefonskih izjava, dva intervjuja, dva gostovanja uživo u televizijskim emisijama i četiri saopštenja za javnost.

Odgovori medijima

1. Odgovor na upit novinara *BIRN NETWORK*, u vezi sa upotrebom video nadzora u vozilima javnog prevoza u Kantonu Sarajevo i provedenih postupaka od strane Agencije, od 08. februara.
2. Odgovor na pitanje novinara InfoBijeljina „Da li je dozvoljeno postavljanje video-nadzora u stambenim zgradama i ukoliko jeste, ko ima pravo na uvid u načinjene snimke i u koje svrhe se ti snimci smiju koristiti“, od 21. decembra.
3. Odgovor novinarki *BIRN-a*, u vezi sa zloupotrebom brojeva telefona građana u svrhe za koje nisu dali saglasnost, od 22. decembra.
4. Odgovor za portal *Capital* u vezi sa javnim objavljivanjem dokumenata, od 25. decembra.

5. Odgovor za Raport portal, u vezi sa izvršenjem rješenja kojim su Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske naložene upravne mjere zbog obrade ličnih podataka lica iz sigurnosnih agencija na sigurnosnom sektoru, putem obrasca D-19, 28 decembra
6. Odgovor novinaru Istinomjera u vezi sa uvođenjem jedinstvene kartice za elektronsku identifikaciju građana i poslovnih subjekata koja može biti korištena u e-uslugama, od 29 decembra.
7. Odgovor portalu *Klix* na pitanja vezana za ugroženost ličnih podataka građana u Bosni i Hercegovini, obradi ličnih podataka od strane javnih organa, obradi jedinstvenog matičnog broja, broju novčanih kazni koje je Agencija izrekla tokom 2021. i 2022. godine, te o digitalizaciji javne uprave, od 25 januara.
8. Odgovor *BIRN*-u, koji se odnosi na nadzorne kamere (u javnom prevozu, javnim institucijama i sl.), te obavezujuća generalna uputstva vezana za zakonitost postavljanja video nadzora, od 3 februara.
9. Odgovor Večernjem listu na pitanja vezana za dostavljanje ličnih podataka u inostranstvo, od 2. marta.
10. Odgovor za Preporod.info na pitanja vezana za zakonitost uvođenja elektronskih potpisa, te uticaja istih na zaštitu ličnih podataka građana, od 3 marta.
11. Odgovor *BIRN*-u na pitanja u vezi sa postavljanjem video nadzora u vozila javnog prevoza u Kantonu Sarajevo, od 6. marta.
12. Odgovor *BIRN*-u na pitanje kojim je Zakonom regulisano postavljanje video nadzora na javnom mjestu u Federaciji BiH, te da li osim Zakona o zaštiti ličnih podataka postoje određeni pravilnici ili uredbe primjenjive u konkretnom slučaju, od 13. marta.
13. Odgovor portalu *Capital* na pitanja u vezi sa zakonitošću dostavljanja ličnih podataka (imena, prezimena i pozicije) javnih zaposlenika ili državnih službenika koji se finansiraju iz budžeta, od 17 maja.
14. Odgovor BL Portalu na pitanje u vezi sa zakonitošću dostavljanja nalaza pacijentima putem e-mail-ova od strane zdravstvenih ustanova, od 18 maja.
15. Odgovor za Portal TOK TV na pitanja vezana za provođenje potpisivanja peticije za opoziv gradonačelnika Banjaluke, što utvrđuje prikupljanje sljedećih podataka: JMB, broj identifikacijskog dokumenta, svojeručni potpis i sl., od 16. oktobra.
16. Odgovor Portalu Faktor na pitanja ko od građana može tražiti CIPS-ovu potvrdu o prebivalištu (osim MUP-ova koji imaju pristup), te na osnovu kojih zakonskih osnova se može tražiti potvrda o prebivalištu, od 16 oktobra.
17. Dodatni odgovor Portal-u Faktor na pitanja ko od građana može tražiti CIPS-ovu potvrdu o prebivalištu (osim MUP-ova koji imaju pristup), te na osnovu kojih zakonskih osnova se može tražiti potvrda o prebivalištu, od 18 oktobra.
18. Odgovor sa pojašnjenjem date izjave BHRT-u, u vezi sa objavom spiska stanara sa imenima i prezimenima etažnih vlasnika, te podatke o izvršenim uplatama i dugovanjima, od 23 novembra.
19. Odgovor Nezavisnim novinama u vezi sa činjenicom da je Granična policija uskratila iste za informaciju o detaljima prelaska granice osuđenika iz Bosne i Hercegovine pozivajući se na Zakon o graničnoj kontroli i Zakon o zaštiti ličnih podataka, od 29 novembra.
20. Odgovor za UNA TV Banja Luka u vezi sa činjenicom da je Granična policija uskratila informaciju o detaljima prelaska granice osuđenika iz Bosne i Hercegovine pozivajući se zaštitu ličnih podataka, od 30. novembra.

Gostovanja u medijima

1. Gostovanje uživo na Televiziji N1 u emisiji „Novi dan“ u vezi sa obilježavanjem međunarodnog Dana zaštite podataka i privatnosti, od 28. januara.
2. Gostovanje uživo na BHRT u emisiji „Jutro za sve“ u vezi sa postavljanjem video nadzora u stubišta i liftove zgrada, od 23. februara.

Izjave za medije

1. Telefonska izjava za Radio Kalman povodom međunarodnog Dana zaštite podataka i privatnosti, od 28. januara.
2. Telefonska izjava za Portal Faktor u vezi sa najavom Ministra komunikacija i saobraćaja BiH da od naredne godine neće biti potrebno da CIPS-ove potvrde u bankama dostavljaju građani već da će biti osiguran direktan pristup banaka CIPS-ovim bazama, od 5. oktobra.
3. Telefonska izjava za Portal Intervju.ba na pitanja u vezi sa zakonitošću digitalizacije izbornog procesa, rizika s aspekta zaštite ličnih podataka, te mjerama i preporukama za otklanjanje takvih rizika, od 12. oktobra.
4. Telefonska izjava za Radio FBiH na temu najave uvođenja modernih tehnologija u izborni proces, te sa pitanjem vezanim za donošenje novog Zakona o zaštiti ličnih podataka, od 22. novembra.
5. Telefonska izjava za BHRT u vezi sa pitanjem da li predsjednik Zajednice etažnih vlasnika ili Upravni odbor imaju pravo da na oglasnoj ploči u zgradi objave spisak stanara sa imenima i prezimenima etažnih vlasnika, te podatke o izvršenim uplatama i dugovanjima, od 23. novembra.

Intervjui

1. Telefonski intervju za Portal Faktor u vezi sa pitanjem ko od građana može tražiti CIPS-ovu potvrdu o prebivalištu (osim MUP-ova koji imaju pristup), te na osnovu kojih zakonskih osnova se može tražiti potvrda o prebivalištu, od 17 oktobra.
2. Intervju za Mrežu za praćenje nasilja na granici (*Border Violence Monitoring Network - BVMN*), od 28. novembra.

Saopštenja za javnost

1. Saopštenje za javnost povodom 28. januara međunarodnog Dana zaštite podataka i privatnosti, otpremljeno medijima, od 26 januara.
2. Saopštenje za javnost u vezi sa presudom Suda BiH kojom je odbijena kao neosnovana tužba Centralne izborne komisije BiH na rješenje Agencije, od 16. februara.
3. Saopštenje za javnost za javnost u vezi sa presudom Suda BiH kojom je odbijena kao neosnovana tužba Kancelarije za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo i Fonda Kantona Sarajevo za izgradnju stanova, od 16. februara.
4. Saopštenje za javnost povodom posjete Višeg savjetnika *OECD-a/SIGMA-e* Agenciji, od 5. oktobra.

3.13.2 Aktivnosti vezane za Veb stranicu Agencije

Na Veb stranici Agencije, u toku 2023. godine, ukupno je bilo 107 objava. Ukupan broj objavljenih dokumenata je znatno veći jer se većina sadržaja objavljuje na tri jezika, dok se pojedini dokumenti objavljuju i na engleskom jeziku.

3.14 Help desk

Osnovna svrha uspostavljanja *HELP DESK-a* je da fizička lica i zainteresirani pravni subjekti mogu putem kontakt telefona postaviti konkretna pitanja iz oblasti zaštite ličnih podataka. Putem kontakt telefona zaprimljeno je 590 poziva od strane fizičkih i pravnih lica.

Iako je osnovna funkcija *HELP DESK-a* da se građanima i pravnim licima na brz i jednostavan način pruži podrška, isti se u velikom broju koristi i od predstavnika javnih organa da bi riješili pojedinačne slučajeve koje imaju u radu. Javnim organima je na ovo redovno ukazivano, te su bili upućeni da se Agenciji obrate zahtjevom za davanje mišljenja.

3.15 Učešće na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima

U izvještajnom periodu Agencija je provodila i saradnju sa institucijama i organizacijama, učešćem na konferencijama i radionicama koje su imale za predmet unaprjeđenje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Predstavnici Agencije su učestvovali na sljedećim događajima:

1. Sastanak sa predstavnikom Vijeća Evrope u sklopu Projekta Zaštita slobode izražavanja i medija u Bosni i Hercegovini (*PRO-FREX-BIH*), koji je održan 20. marta.
2. Okrugli sto na temu – Izvještavanje o rodno zasnovanom nasilju: Pristup usmjeren na žrtve/preživjele – *OSCE* projekat, koji je održan 12. decembra.

3.16 Sastanci sa predstavnicima međunarodnih organa i organizacija, javnih organa, pravnih lica i fizičkih lica

3. Sastanak sa višim savjetnikom *OECD-a/SIGMA-e*, koji je održan 5. oktobra.
4. Sastanak sa predstavnicima Ministarstva komunikacija i saobraćaja BiH, koji je održan 21. maja.
5. Sastanak sa predstavnicima *Sparkasse* banke, koji je održan 3. marta.
6. Sastanak sa predstavnicima ministarstva spoljnih poslova BiH, koji je održan 4. maja.
7. Sastanak sa predstavnicima ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo i predstavnicima Zavoda za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, koji je održan 19. maja.
8. Sastanak sa advokatom u vezi sa reguliranjem prijave učesnika na obavezno osiguranje koje finansira *GIZ*, koji je održan 15. juna.
9. Sastanak sa predstavnicima Udruženja banaka BiH, *Unicredit* banke i *NLB* banke Sarajevo, koji je održan 18. jula.
10. Sastanak sa predstavnicima *IDDEEA-e*, koji je održan 31. avgusta.

11. Sastanak „Procjena IT i pravnih kapaciteta BiH za razmjenu podataka o imovini javnih službenika“ u prisustvu predstavnika Kancelarije za borbu protiv korupcije KS, Agencije za državnu službu BiH i APIK-a, koji je održan 18. septembra.
12. Sastanak sa predstavnicima Agencije za nadzor osiguranja FBiH, koji je održan 19. septembra.
13. Sastanak sa predstavnicima Prirodno matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, koji je održan 17. oktobra.
14. Sastanak sa predstavnicima Federalne uprave policije, koji je održan 11. oktobra.
15. Sastanak sa predstavnicima Centralne izborne komisije BiH, koji je održan 24. oktobra.
16. Sastanak koordinatora za prevođenje iz institucija i organa Vijeća ministara BiH, koji je održan 10. marta.

3.17 Obuke

Agencija je održala jednu obuku za osoblje Skupštine Brčko distrikta BiH na temu: „Primjena Zakona o zaštiti ličnih podataka.“ Obuku je organizovala Misija OSCE-a u BiH, Odsjek za demokratsko upravljanje.

3.18 Međunarodna saradnja

Po prirodi posla Agencija je upućena na međunarodnu saradnju, a jedna od obaveza Agencije odnosi se na učešće na različitim radionicama, obukama, seminarima, naročito međunarodnim konferencijama i radnim grupama kao aktivni član ili posmatrač. Shodno mogućnostima, Agencija nastoji da redovno i aktivno učestvuje na međunarodnom planu i na taj način doprinosi kontinuiranom razvoju rada, pronalaženju boljih rješenja, usklađivanju zakonodavstva BiH u oblasti zaštite ličnih podataka sa evropskim i svjetskim normama i standardima, te da ispunjava preuzete međunarodne obaveze.

Bosna i Hercegovina je punopravna članica sljedećih međunarodnih organa i organizacija:

1. Savjetodavnog odbora Konvencije za zaštitu pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka (*ETS 108*) *T-PD* pri Vijeću Evrope² (Bosna i Hercegovina je 2013, 2014. i 2016. godine bila punopravna članica *Ad hoc* Odbora za zaštitu podataka (*CAHDATA*), kojem je bio povjeren zadatak finalizacije prijedloga modernizacije Konvencije (*ETS 108*) pod nadležnošću Odbora ministara EU).
2. Globalne skupštine privatnosti (*GPA*), koja se do 2020. zvala Međunarodna konferencija povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti (*ICDPPC*). *GPA* je globalni godišnji forum na kojem nezavisni regulatori o privatnosti, zaštiti podataka i slobodi informacija usvajaju rezolucije i preporuke na visokom nivou upućene vladama i međunarodnim organizacijama,
3. Evropske konferencije organa za zaštitu podataka (*ECDPA*), poznate i pod nazivom Proljetna konferencija, koja je stalna i najveća konferencija evropskih organa za zaštitu podataka.

² Uspostavljen u skladu sa članom 18. Konvencije 108, a sastoji se od predstavnika stranaka Konvencije koji nadopunjuju posmatrači iz drugih država. Savjetodavni odbor je odgovoran za tumačenje odredbi Konvencije i osigurava olakšavanje i poboljšavanje njenog sprovođenja. Odbor se sastaje na plenarnim sjednicama obično dva puta godišnje u Strazburu, gdje teži omogućavanju razvoja zaštite podataka i širenju saradnje izvan nacionalnih ili regionalnih granica. Odbor okuplja 53 zemlje članice i 34 zemlje i organizacije u svojstvu posmatrača.

4. Konferencije organa za zaštitu ličnih podataka zemalja Centralne i Istočne Evrope (*CEEDPA*)³. (*Bosna i Hercegovina je 2016. u Sarajevu bila domaćin 18. CEEDPA-e u organizaciji Agencije (52 učesnika iz 16 zemalja članica CEEDPA -e i Vijeća Evrope)*),
5. Evropska radionica rukovođenja slučajem - *European Case Handling Workshop (ECHW)* održava se godišnje na nivou kadrova koji rade na praktičnim aktivnostima u organima za zaštitu podataka. Radionica je pod pokroviteljstvom Proljetne konferencije (*ECDPA*), dobija mandat od nje i podnosi izvještaj direktno njoj. Na Radionicu (i usklađenu *Circa* mrežu) pozivaju se samo organi za zaštitu podataka koja su akreditirani članovi *ECDPA*. Fokus Radionice je na svakodnevnom praksama organa za zaštitu podataka i širenju nacionalnih iskustava i najboljih praksi. (Članstvom u Proljetnoj konferenciji (*ECDPA*), Bosna i Hercegovina je 2013. u Sarajevu bila domaćin 25. Radionice upravljanja slučajem (*CHW*) u organizaciji Agencije (64 učesnika iz 28 evropskih organa za zaštitu podataka i Evropskog supervizora za zaštitu podataka *EDPS*),
6. Forum saradnje organa za zaštitu podataka iz regije bivše Jugoslavije „*Initiative 20i7*“, uspostavljenog Deklaracijom o saradnji 2017. na inicijativu organa za zaštitu ličnih podataka Republike Slovenije.⁴
7. Vijeće za regionalnu saradnju (*RCC*) je sveobuhvatni okvir saradnje, sufinansiran od strane Evropske Unije, koji uključuje učesnike iz Jugoistočne Evrope, članove međunarodne zajednice i donatore da se bave temama od interesa za Jugoistočnu Evropu. *RCC* je službeno uspostavljen 2008. godine na Sastanku ministara spoljnih poslova Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi (*SEECP*) u Sofiji. *RCC* vrlo usko sarađuje sa svim vladama zemalja u regiji i relevantnim mehanizmima regionalne saradnje, što je uređeno Statutom i trogodišnjim strategijama i programima rada (*SWP*), koji se bave potrebama Jugoistočne Evrope u ekonomskom i socijalnom razvoju, energetici i infrastrukturi, pravosuđu i unutrašnjim poslovima, sigurnosnoj saradnji i izgradnji institucionalnog i ljudskog kapitala.

Pomenuta punopravna članstva nameću aktivno učešće Agencije i ispunjavanje različitih obaveza.

3.18.1 Učešće na međunarodnim konferencijama i događajima

Agencija je prpratila sva značajna međunarodna dešavanja putem dostavljene dokumentacije, te je uzela učešća u sljedećim konferencijama i sjednicama:

1. Proljetnoj konferenciji evropskih organa za zaštitu podataka (*ECDPA*), koja je održana 09-12 maja u Budimpešti (Mađarska).

³ Međunarodni forum saradnje koji omogućava organima za zaštitu podataka zemalja Centralne i Istočne Evrope razmjenu njihovih jedinstvenih iskustva u polju zaštite podataka. *CEEDPA* je osnovana 2001. na inicijativu poljskog Generalnog inspektorata za zaštitu ličnih podataka (*GIODO*), koji obavlja posao Sekretarijata. Članice *CEEDPA*-e su 18 zemalja Centralne i Istočne Evrope, koje održavaju redovne godišnje radne konferencije predstavnika nacionalnih organa za zaštitu podataka.

⁴ Cilj foruma je okupiti na redovnim godišnjim sastancima predstavnike organa za zaštitu podataka sličnih geografskih, istorijskih i zakonskih okvira, koji se susreću sa sličnim problemima i izazovima zaštite podataka, a koji su postavljeni usljed reforme EU zakonodavstva, povećane digitalizacije i globalnog prenosa ličnih podataka. Ovaj Forum saradnje uspostavljen je po uzoru na inicijativu „Nordijska akcija“, koja je udružila organe za zaštitu podataka nordijskih zemalja (Švedske, Danske, Norveške, Islanda i Finske) i pokazala se kao primjer dobre prakse.

2. 44. plenarnoj sjednici Savjetodavnog odbora Konvencije 108 (*T-PD*), koja je održana 14-16 juna u Vijeću Evrope u Strazburu (Francuska).
3. Učešće u radu Vijeća za regionalnu saradnju (*RCC*) Vijeća za regionalnu saradnju (*RCC*) zajedno sa Programom *SIGMA*, Regionalnim fondom Istočnog partnerstva za reformu javne uprave (*GIZ*) i Regionalnom školom za javnu upravu (*ReSPA*) organizovalo je događaj izvještajnog i edukativnog karaktera Zaštita podataka na Zapadnom Balkanu i u regiji Istočnog partnerstva, koji je održan od 18-22 septembra u Briselu (Belgija).
4. 45. plenarnoj sjednici Odbora Konvencije 108 (*T-PD*) koja je održana 15-17 novembra u Vijeću Evrope u Strazburu (Francuska).
5. Radionici koju je organizovalo Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (*GIZ*) u ime Projekta Regionalna saradnja za evropske integracije (*RCEI*) i Projekta Digitalni instrumenti za ekonomsko upravljanje na Zapadu, koja je održana 5-6 decembra u Skoplju (Sjeverna Makedonija).
6. Konferenciji o obradi ličnih podataka putem video nadzora i biometrijskih podataka u javnom prostoru, koja je održana 6. juna u Beogradu (Republika Srbija)
7. Konferenciji na temu „Analiza sektorskih propisa i razrada plana za njihovo usklađivanje sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti“, koja je održana 22. novembra u Beogradu (Republika Srbija).
8. Radna posjeta Agenciji za zaštitu ličnih podataka Republike Hrvatske, 18. decembra.

3.18.2 Događaji međunarodnog karaktera na kojima Agencija nije učestvovala

U nedostatku finansijskih sredstava Agencija nije učestvovala na sljedećim međunarodnim događajima:

1. Godišnjoj konferenciji Globalne skupštine privatnosti (*GPA*) koja je održana na Bermudskim ostrvima od 15-20 oktobra.
2. Radionici za upravljanje slučajem (*ECHW* 2023), koja je održana od 8-9 novembra u Bernu (Švajcarska)
3. Međunarodnom kongresu o zaštiti ličnih podataka, koji je održan od 16-17 novembra u Ankari (Republika Turska).
4. Međunarodnom forumu za nadzor obavještajnih službi, koji je održan od 28-29 novembra u Vašingtonu (*SAD*).

3.18.3 Saradnja sa Direkcijom za evropske integracije Vijeća ministara BiH (DEI VM BiH)

Saradnja sa DEI VM BiH u 2020. godini obuhvatala je mnoštvo korespondencije i analize obimnih materijala iz polja evropskih integracija, te druge obaveze Agencije vezane za specifična pitanja:

- Pododbor za pravdu slobodu i sigurnost između EU i BiH (obaveze vezane za 7. sastanak Pododbora, koji je održan od 6-7 decembra onlajn)
- Obaveze Agencije vezane za učešće u dvije radne grupe za evropske integracije *Radne grupe za političke kriterije i Radne grupe za Poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava)*

- Obaveze Agencije vezane za dostavljanje informacija za Prilog institucija u BiH za izradu godišnjeg paketa proširenja.

Normativni dio i administracija

3.19.1 Normativni dio

U normativnom dijelu Agencija je u 2023. godini sačinila:

- 44 odluke od čega je 31 odluka postupka javnih nabavki;
- 120 rješenja;
- šest uvjerenja i
- 26 ugovora od čega je šest ugovora o radu na neodređeno vrijeme, četiri ugovora o djelu, 14 ugovora o javnim nabavkama i jedan okvirni sporazum.

3.19.2 Administrativni dio

U administrativnom dijelu provedene su sljedeće aktivnosti:

- Primljeno je i formirano 1.738 novih predmeta, od čega su u djelovodniku otvorena 1272 predmeta u UP1 upisniku je otvoreno 466 predmeta;
- protokolirana su 15.083 akta;
- unutar Agencije, po sektorima i odsjecima, zaduženo je 4.209 akata;
- primljena su i protokolirana 204 računa;
- putem kurira, PTT-a i e-mail-a iz Agencije je otpremljeno 3.339 akta;
- arhivirano je 1.655 predmeta;

Svi naprijed statistički pokazatelji treba da budu pomnoženi sa dva obzirom da se svaka radnja provodi kroz pisani i elektronski protokol.

3.19 Budžet

Poslovanje u 2023. godini Agencija je obavljala u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, za period januar - mart 2023. godine sve do usvajanja budžeta sa 30.03.2023.

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu („Službeni glasnik BiH“, br. 22/23), odobrena su sredstva Agenciji u iznosu od 1.552.000KM, od čega 1.508.000KM za tekuće i 44.000KM za kapitalne izdatke, od čega izdaci iz budžeta 40.000KM, a primici ostvareni prodajom vozila Agencije u iznosu od 6.567KM

Stanje izvršenja Budžeta od 01.01.2023–31.12.2023. godine iznosi 1.483.544KM što je 95,43% od odobrenog budžeta Agencije i prikazano je u sljedećoj tabeli:

3.20.1 Tabela utroška sredstava januar-decembar 2023. godine

Red. br.	Vrsta rashoda	Ekon. kod	Odobreno za izvještajni period januar - decembar	Utrošeno za izvješt. period januar - decembar	Razlika - raspoloživa sredstva	Procenat izvršenja %
1	2	3	4	5	4-5	5/6
	I TEKUĆI IZDACI		1.508.000	1.439.454	68.546	95,04
1	Bruto plate i naknade	6111	1.234.000	1.204.001	29.999	97,6
2	Naknade troškova zaposlenih	6112	149.000	138.228	10.772	92,8
3	Putni troškovi	6131	26.000	25.301	699	97,3
4	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	6132	25.000	20.956	4.044	83,8
5	Izdaci za energiju i komunalne usluge	6133	0	0	0	0
6	Nabavke materijala	6134	11.000	7.644	3356	69,5
7	Izdaci za usluge prevoza i goriva	6135	13.000	8.718	4.282	67,1
8	Unajmljivanje imovine i opreme	6136	0	0	0	0
9	Izdaci za tekuće održavanje	6137	16.000	11.324	4.676	70,8
10	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	6138	6.000	3.729	2.271	62,2
11	Ugovorene usluge	6139	28.000	19.553	8.447	69,8
	II KAPITALNI IZDACI	8213	46.567	44.090	2.477	94,7
1	Nabavka opreme	821300	46.567	44.090	2.477	94,7
2	Nabavka stalnih sredstava	821500		0	0	0
	UKUPNO		1.554.567	1.483.544	71.023	95,4

Iz pregleda se jasno može vidjeti da Agencija najveći dio sredstava u izvršenju budžeta raspolaže na bruto plate i naknade zaposlenih i minimalne iznose na tekuće i kapitalne troškove. Sredstva odobrena u ovom iznosu dovode u pitanje obavljanje osnovne djelatnosti Agencije.

Jedini dokument u kojem se u potpunosti mogu iskazati potrebe Agencije jeste Dokument okvirnog budžeta. U ovom zahtjevu detaljno se obrazlažu sve pojedinačne stavke i potrebe Agencije pridržavajući se smjernica Ministarstva finansija i trezora BiH i vodeći računa o ograničavajućim finansijskim sredstvima. Za 2023. godinu u Dokumentu okvirnog budžeta Agencije iznos potrebnih

sredstava bio je 1.603.000KM. Navedena sredstva predstavljaju realne potrebe i osnov za nesmetano obavljanje poslovanja. Ovdje treba istaći da je usvajanjem Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu (Službeni glasnik BiH, br.22/23). i donošenjem Odluke o visini osnovice za obračun plate zaposlenih u institucijama BiH za 2023. godinu u iznosu od 600KM u odnosu na dotadašnjih 535KM, došlo je do povećanja ukupno odobrenih sredstava za 2023. godinu, što u značajnoj mjeri umanjuje razliku između izvršenog budžeta 2023. godine i zahtjeva za 2023. godinu. Godinama unazad odobreni okvir budžeta Agencije je manji od potrebnih traženih sredstava, još jednom ističući da se u traženim sredstvima planiranje uvijek vrši realno i u skladu sa ograničavajućim finansijskim sredstvima.

Službena vozila Agencije

Agencija raspolaže sa tri službena vozila: VW *Pasat* 2,0 B8, *Opel Insignia* 1,6 i *Citroen C3*.

U izvještajnom periodu uredno je vođena evidencija utroška goriva i maziva, kao i predene kilometraže po vozilu.

Ostale aktivnosti

U izvještajnom periodu provedene su i ostale aktivnosti koje se odnose na proaktivnu transparentnost, praćenje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole, plan integriteta, te su dostavljeni izvještaji nadležnim organima po različitim pitanjima.

IV. ZAKLJUČCI

Vijeće ministara BiH je u ovom izvještajnom periodu, svojim odlukama u vezi sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, otklonilo višegodišnje nedostatke u radu Agencije. To je stvorilo pretpostavke za povećanje radnih mjesta u Sektoru za inspeksijski nadzor prigovore i Glavni registar preraspodjelom radnih mjesta u okviru dozvoljenog ukupnog broja zaposlenih, kao i uslove za nabavku specijaliziranih vozila za potrebe inspekcije.

Međutim, i dalje su ostali ključni problemi u radu Agencije.

Problemi u radu su argumentirano obrazloženi u tački 2.4., tako da Agencija opravdano, i u ovom izvještaju, predlaže usvajanje zaključaka kojima bi se poboljšali smještajni, kadrovski i finansijski kapaciteti.

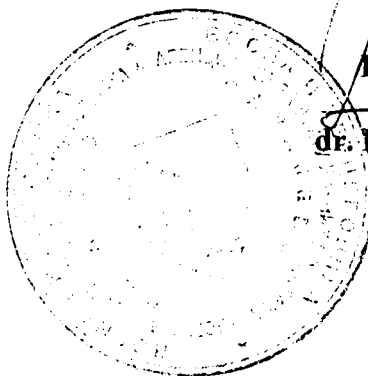
Ukazujemo i na nedostatak novog Zakona o zaštiti ličnih podataka za kojeg su postojali usvojeni zaključci Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH ali rezultata nije bilo. Podsjećamo da je usvajanje novog Zakona o zaštiti ličnih podataka, usklađenog sa evropskim propisima, preduslov za evropske integracije i u drugim oblastima.

Kao što proizlazi iz prezentiranih aktivnosti, statistički pokazatelji su na nivou onih iz prethodnih godina, osim podataka o broju zaprimljenih prigovora, čiji broj je znatno veći.

Najveći broj prigovora je podnesen u vezi sa obradom ličnih podataka putem kamera videonadzora. Nedostatak kadrova, te povećan broj prigovora odrazio se i na rješavanje predmeta u zakonskim rokovima. U ovom izvještajnom periodu je ostao najveći broj neriješenih prigovora do sada i skoro najmanje izvršenih inspeksijskih nadzora od 2014. godine.

Ovo je samo jedan segment rada i djelovanja Agencije, gdje se najočitije vide nedostaci u kadrovskim kapacitetima. Širenje znanja o zaštiti ličnih podataka, putem seminara i obuka, Agencija i ne provodi.

Na kraju, još jednom pozivamo Vijeće ministara BiH i Parlamentarnu skupštinu BiH da uvažavaju zahtjeve Agencije u pogledu njezine kapacitiranosti, te da usvoje novi pravni okvir, kako bi Bosna i Hercegovina kao i druge zemlje u okruženju dostigla traženi nivo zaštite ličnih podataka.

DIREKTOR
[Signature]
dr. Dragoljub Reljić

SADRŽAJ

I. UVOD.....	2
1.1 Opšte napomene.....	2
1.2 Međunarodni pravni izvori.....	2
1.3 Domaći pravni propisi.....	3
1.4 Obaveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa evropskim standardima	4
II. AKTUELNOSTI	5
2.1 Pregovori sa Eurojust-om	5
2.2 Obaveze javne vlasti prilikom usvajanja novih zakonskih rješenja do donošenja novog Zakona o zaštiti ličnih podataka.....	5
2.3 Problemi u radu Agencije.....	6
2.3.1 Smještajni kapaciteti	7
2.3.2 Kadrovski kapaciteti	7
2.3.3 Finansijski kapaciteti	8
III. RAD AGENCIJE	9
3.1 Nadležnosti Agencije	9
3.2 Ovlašćenja Agencije	9
3.3 Nezavisnost Agencije	10
3.4 Inspekcijski nadzori.....	11
3.4.1 Redovni inspekcijski nadzori	11
3.4.2 Revizijski inspekcijski nadzori	11
3.4.3 Vanredni inspekcijski nadzori.....	12
3.4.4 Uporedni podaci inspekcijskih poslova 2014 – 2023. godina	12
3.5 Prigovori.....	13
3.5.1 Rješavanje po prigovorima.....	13
3.5.2 Prigovori protiv kontrolora iz javnog sektora	14
3.5.3 Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora	14
3.5.4 Prigovori iz 2021. i 2022. godine koji su okončani u izvještajnom periodu.....	15
3.5.5 Uporedni podaci prigovora 2014 – 2023. godina	17
3.6 Službena dužnost.....	18
3.6.1 Pokrenuti postupci po službenoj dužnosti.....	18
3.6.2 Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz javnog sektora	18
3.6.3 Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz privatnog sektora.....	19
3.6.4 Predmeti iz 2021. i 2022. godine riješeni u izvještajnom periodu.....	20
3.6.5 Uporedni podaci postupaka po službenoj dužnosti 2014 – 2023. godina	21
3.7 Primjeri iz prakse.....	23
3.7.1 Obrada ličnih podataka o bračnom ili vanbračnom statusu te srođnicima zaposlenim u pravosuđu kao uslov za imenovanje na funkcije u pravosuđu	23
3.7.2 Davanje snimaka video nadzora trećoj strani u svrhu provođenja disciplinskog postupka	24
3.7.3 Odbijanje ispravke netačnih ličnih podataka u matičnoj knjizi učenika	25
3.8 Kažnjavanje – prekršajni postupci.....	26
3.8.1 Prekršajni nalozi	26
3.8.2 Prekršajni sudski postupci	28
3.8.3 Uporedni podaci prekršajnih naloga 2014 – 2023. godina.....	30
3.9 Upravni sporovi.....	31
3.9.1 Sudske odluke	31
3.9.2 Upravni sporovi iz 2023. godine.....	32

3.9.3	Uporedni podaci upravnih sporova 2014 – 2023. godina.....	34
3.10	Mišljenja.....	34
3.10.1	Mišljenja na zakone, podzakonske akte i međunarodne sporazume	35
3.10.1.1	Nacrti i prijedlozi zakona dostavljeni na mišljenje:	35
3.10.1.2	Prijedlozi međunarodnih sporazuma dostavljeni na mišljenje:	41
3.10.2	Uporedni podaci mišljenja 2014 – 2023. godina	42
3.11	Glavni registar	43
3.12	Informacioni sistem.....	44
3.12.1	Interna baza	44
3.12.2	Sistem upravljanja informacionom sigurnošću (ISO 27001)	45
3.13	Javnost rada i saradnja sa medijima	45
3.13.1	Aktivnosti vezane za medije	45
3.13.2	Aktivnosti vezane za Veb stranicu Agencije	48
3.14	Help desk.....	48
3.15	Učešće na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima.....	48
3.16	Sastanci sa predstavnicima međunarodnih organa i organizacija, javnih organa, pravnih lica i fizičkih lica.....	48
3.17	Obuke	49
3.18	Međunarodna saradnja	49
3.18.1	Učešće na međunarodnim konferencijama i događajima.....	50
3.18.2	Događaji međunarodnog karaktera na kojima Agencija nije učestvovala.....	51
3.18.3	Saradnja sa Direkcijom za evropske integracije Vijeća ministara BiH (DEI VM BiH)	51
	Normativni dio i administracija.....	52
3.19.1	Normativni dio	52
3.19.2	Administrativni dio	52
3.19	Budžet.....	52
3.20.1	Tabela utroška sredstava januar-decembar 2023. godine	53
IV.	ZAKLJUČCI.....	54
SADRŽAJ	56